

TEHTÄVÄNIEKKA

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY:N JÄSENLEHTI
PROCEEDINGS OF THE FINNISH CHESS PROBLEM SOCIETY

N:o 1 / 2014 1.4.2014

Henry Tanner
1. kunniamaininta Joose Norri 40 JT

2 siirron apumatti (2 ratkaisua)

TEHTÄVÄNIEKKA

JULKAISIJA/ PUBLISHER:

Suomen tehtäväniekat ry.

Päätoimittaja ja toimituksen osoite /

Editor in chief: Jorma Paavilainen, Avenue de l'Aigle 72, B-1150 Bruxelles, Belgique, e-mail: jorma_paavilainen@hotmail.com

Muu toimituskunta / Editorial staff:

Johan Beije, Mikael Grönroos, Hannu Harkola, Terho Marlo, Pauli Perkonjoja, Hannu Sokka, Janne Syväniemi, Henry Tanner

Taitto / Layout:

Painopaikka / Printed in: Picaset Oy, Helsinki 2014

ISSN 2242-3257

Vuositilaus ei-jäsenille 2014: 28 EUR

Subscription fee abroad 2014: 28 EUR

Irtonumerohinta / Single issues: 6 EUR

Osoitteenmuutokset sihteerille! /

Changes of address to the secretary!

Sisällysluettelo

Muutosta ja kehitystä.....	3
ST:n vuosikokous 2014	4
Toimintakertomus vuodelta 2013	4
Tilit 2013	7
Pikaratkaisemisen 35. SM-kilpailu	8
Tuomio 3# ST 2012-2013	11
10. ratkaisemisen EM-kilpailu	12
Bernin tehtäväkongressi	12
10. kv. ratkaisukilpailu	12
Vuoden suomalainen shakkitehtävä.....	15
Paha päähkinä 60	16
Vuoden lopputehtävä 2012	17
Kutsu ST:n kevätpäiville	17
Nowotny-perhe laajenee II	18
Merkkipäiviä vuonna 2014	25
Syyspäivät 2013	26
Tehtävällat	26
Ensipainokset	27
Aprillipäivätehtävä	27
Ratkaisupisteet 3/2013	40
Summary	47

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY

<http://www.sci.fi/~stniekat/st>

Puheenjohtaja / Chairman:

Jorma Paavilainen, Avenue de l'Aigle 72, B-1150 Bruxelles, Belgique, e-mail: jorma_paavilainen@hotmail.com

Sihteeri / Secretary:

Kari Karhunen, Rukotie 7 B, 00760 Helsinki, e-mail: kkkarhunen@luukku.com

Taloudenhoitaja / Treasurer:

Hannu Harkola, Vähän-Kellosalmentie 93, 17500 Padasjoki. Puh./Tel. 045 678 9042, email: hannu.harkola@netti.fi

Pankkitili / Bank account:

Nordea Ylöjärvi FI34 1443 3000 0418 86

Jäsenmaksu 2014: 25 EUR

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho:

Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta.

Puh./Tel. (03) 348 3447

e-mail: kauko.virtanen@tuubi.net

Satakunnan osasto:

Veikko Valo, PL 153, 28101 Pori, e-mail: psy@dlc.fi

Turun osasto:

Hannu Sokka, Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku
email: hannu.sokka@saunalahti.fi

Vaasan osasto:

Seppo Praski, Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa

Lahden Tehtäväshakki: Hannu Joentaus-ta, Kunnintie 56, 15560 Nastola

Kansitehtävästä lisää sivulla 15 / *More about the cover problem on page 15.*

Aineisto seuraavaan *Tehtäväniekka*-lehteen 5.5.2014 mennessä.

Muutosta ja kehitystä

Kansitehtävämme on historiallinen, ensimmäinen vuoden suomalainen shakkitehtävä. Kuten edellisessä lehdessä kerrottiin, niin tämä suurmestari Kari Valto-
sen idea otti heti tulta alleen. Onnittelut Henry Tannerille, jonka hieno tehtävä kestää useammankin katsomisen! Ja tietysti viimeistään tässä vaiheessa jokainen innokas niekka alkaa laatia tavoitteenaan vuoden 2014 suomalainen shakkitehtävä...

Yhdistyksen vuosikokous 2014, josta on tarkempi kertomus sisäsivuilla, päätti luopua tämän lehden ratkaisukilpailusta. Ensipainosten ratkaisut julkaistaan jatkossa samassa lehdessä kuin tehtävien kuvat. Käytäntö alkaa tämän lehden myötä. Muutoksen voi nähdä osana pitkän aikavälin kehitystä, jossa pitkään kestävät ratkaisukilpailut ovat vähitellen saaneet antaa tilaa nopeammalla rytmillä, esimerkiksi päivässä tai parissa suoritettaville kilpailuille. Oma vaikutuksensa tapahtuneeseen on tietotekniikan kehityksellä. Monien käytössä olevat tietokoneet ja ratkaisu- tai peliohjelmat selvittävät nopeasti useimpien tehtävien salaisuudet eikä näiden käyttöä voi kontrolloida. Tämän vuoksi lehden palstoilla käytävä ratkaisukilpailu ei ole niin selvästi eri henkilöiden välinen kuin aikaisemmin. Lisäksi internetissä on laaja tarjonta eri ratkaisukilpailujen tehtävistä, joilla voi testata omaa osaamistaan.

Sivuhuomiona on syytä kehaista tuoreessa SM-ratkaisukilpailussa pronssin saavuttanutta Hannu Harkolaa, jonka edellinen mitalisija shakin SM-kilpailussa löytyy 53 vuoden takaa, nuorten Suomen mestaruus vuodelta 1961! Shakki tunnetaan koko elämän kestäväenä harrastuksena, mistä tämä on oiva esimerkki.

Ratkaiseminen on vain yksi, joskin tärkeä tapa harrastaa tehtäväshakkia. Eräs toinen tapa on arvioida ja tutkia julkaistuja tehtäviä: minkä ajatuksen laatija esittää ja miten, voisiko jonkun asian toteuttaa jollakin toisella ja ehkä paremmalla tavalla, mitä uutta tehtävä esittää jne. Lehdessämme painopiste siirtyy siis tehtävien arviointiin ja sitä varten toivomme entistä enemmän kommentteja julkaistuista tehtävistä. Näitä kommentteja on jo pyydetty kotimaisilta asiantuntijoilta ja heidän huomionsa julkaitaan ratkaisujen yhteydessä. Sana on toki vapaa lukijoiden kommentteille myöhemmissä lehdissä.

Kolmas ja monien mielestä tärkein tapa harrastaa tehtäväshakkia on laadinta. Kaikkihan lähtee siitä, että on olemassa shakkitehtäviä, joita ratkaista tai tutkia. Tämä perusasia mielessämme voimme uudistaa *Suomen Shakin* numerossa 1 vuonna 1934 esitetyn toivomuksen, jonka sanamuodosta vastasivat lehden tehtäväosastoa tuolloin toimittaneet Osmo Kaila ja Leo Valve: ”Jo tämä kerraksi meillä on ollut ilo saada arvokkaita avustuksia tehtäväshakkimme tukipylväiltä. Lausuessamme heille täten parhaat kiitoksemme toivomme hartaasti saavamme ottaa vastaan uusia kanta-, miksei myös jälkipainoksia, muiltakin problemisteiltamme. --- Hyvää kansainvälistä tapaa noudattaen lähetämme jokaisesta julkaistusta avustuksesta painotodisteena k.o. lehden numeron.”

Näihin viisaisiin sanoihin ei ole lisättävää!

Jorma Paavilainen

ST:n vuosikokous 2014

Kokous pidettiin lauantaina 22.2. Shakkiareenalla Helsingissä. Läsä oli 15 jäsentä.

Oheinen toimintakertomus vahvistettiin, samoin tilinpäätös (sivu 7). Johtokunnalle myönnettiin vastuuvapaus vuodelta 2013 ja uutena jäsenenä siihen tuli taloudenhoitajaksi Hannu Harkola. Muutkin valinnat olivat uusintoja, mutta tehtäväshakillisessa toimikunnassa on Harkolan tilalla nyt Henry Tanner.

Jäsenmaksu on edelleen 25 euroa. Siitä muistutuksena on pankkisiirtolomake lehden välissä.

Johtokunnan valmisteleva toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2014 hyväksyttiin.

Kunniakiertopalkinto luovutettiin aktiiviselle ja WCCT:ssä parhaiten meille pisteitä keränneelle Janne Syväniemelle. Leo Valveen kiertopalkinto on vuoden ajan Lahdessa Jorma Pitkäsellä.

Kokouksen lopussa esiteltiin vuoden 2013 parhaiksi arvioidut suomalaistehtävät (katso sivu 15).

Suomen Tehtäväniekat ry:n toimintakertomus 2013

1. Yleistä

Laadinnan merkittävin tapahtuma on 9. WCCT kv. joukkuelaadintakilpailu 2011–2013, joka päättyi toimintavuonna. Suomi toimi yhtenä viidestä tuomarimaasta monisiirtois- ja lopputehtävryhmissä. Itse kilpailuissa Suomi saavutti yhdeksannen sijan yhteensä 17 tehtävällä.

Jorma Paavilainen sijoittui toiseksi tammikuussa järjestetyssä kansainvälisessä ratkaisukilpailussa. Kilpailussa oli 208 ratkaisijaa

Suomen ratkaisujoukkue sijoittui seitsemänneksi Euroopan mestaruuskilpailussa

Liettuan Vilnassa. Seniorien sarjassa Harri Hurme voitti Euroopan mestaruuden.

Georgian MM-ratkaisukilpailuissa Suomi oli neljäs. Henkilökohtaisessa kilpailussa Jorma Paavilainen oli viides.

2. Toimihenkilöt

Suomen Tehtäväniekkojen vuosikokous pidettiin Helsingin Shakkiareenalla 23.2. Yhdistyksen johtokuntaan valittiin seuraavat: puheenjohtajaksi Jorma Paavilainen (Espoo), varapuheenjohtajaksi Harri Hurme (Espoo), sihteeriksi Kari Karhunen (Helsinki), taloudenhoitajaksi Kenneth Solja (Espoo) ja kirjastonhoitajaksi Neal Turner (Helsinki). Varajäseniksi valittiin Terho Marlo (Vantaa) ja Janne Syväniemi (Espoo). Toiminnantarkastajiksi valittiin Leo Lahdenmäki (Helsinki) ja Raimo Sailas (Espoo) sekä heidän varamieheksensä Teemu Miettinen (Helsinki).

Lisäksi vuosikokous valitsi edustajaksi Suomen Shakkiliittoon Jorma Paavilaisen. Tehtäväshakilliseen toimikuntaan valittiin Hannu Harkola, Unto Heinonen, Pauli Perkonnoja ja Kari Valtonen. Matrikelinhoitajiksi valittiin Henry Tanner ja Marko Tauriainen. RELO-toimikuntaan valittiin Harri Hurme ja Timo Kallio. Suomen edustajaksi Kansainväliseen tehtäväshakiliittoon valittiin Hannu Harkola.

3. Kokoontumiset ja jäsenasioita

Sääntömääräinen vuosikokous pidettiin Shakkiareenalla Helsingissä 23.2. Läsä oli 15 ST:n jäsentä.

Johtokunta on kokoontunut kaksi kertaa.

ST:n kevätpäivät järjestettiin 16.–17.3. ja syyspäivät 26.–27.10. Kokemällä.

Helsingin osaston tehtävällöjia on pidetty joka toinen keskiviikko Shakkiareenalla. Kerran kuussa on kokoontunut Pirkanmaan shakkitehtäväkerho. Lisäksi Turussa, Vaasassa ja Espoossa on toiminut ST:n osasto, Porissa Satakunnan tehtäväkerho ja Lahdessa paikallisen shakkikerhon suojissa toimiva

tehtävähakkiosasto.

Jäsenlehden saajia oli vuoden lopussa 158, joista 111 suomalaista. Jäsenmaksunsa maksoi 95 jäsentä. Yhdistyksellä on 12 ainaisjäsentä.

4. Henkilöasioita ja huomionsoituksia

Kunniakiertopalkinto annettiin Ismo Tompurille ja Leo Valven kiertopalkinto Kari Valtoselle.

Syntymäpäiviä vuonna 2013: 80 vuotta: Olli Välikangas (21.2.), Kauko Väisänen (13.6.), 70 vuotta: Antero Harju (2.11.) ja Matti Kokkonen (23.7.), 65 vuotta: Neal Turner (19.12.), 60 vuotta: Kaj Erlund (9.2.)

5. Kansainvälinen toiminta

WFCC:n 56. kokous järjestettiin 21.–28.9. Batumissa Georgiassa. ST:n virallisena edustajana ja WFCC:n 1. varapuheenjohtajana toimi Hannu Harkola. Kongressiin osallistui Suomesta myös Jorma Paavilainen, Harri Hurme, Neal Turner, Kenneth Solja sekä Kari ja Anna-Leena Karhunen.

6. Kilpailutoiminta

Seuraavaan on koottu kussakin kilpailussa parhaiten sijoittuneiden suomalaisten tulokset. Täydellisemmät tulokset ja selostus on julkaistu hakasuluissa mainituissa *TN*-lehden numeroissa.

6.1 Ratkaisukilpailut

6.1.1 Kansainväliset ratkaisukilpailut

Kansainvälinen ratkaisukilpailu (ISC) järjestettiin yhdeksättä kertaa 27.1. Tulokset: 1) Kacper Piorun POL 60 p. 2) Jorma Paavilainen 60 p. ... 5) Kari Karhunen 58 p. 42–43) Harri Hurme 36 p. (senioreissa hopeaa) 89–91) Hannu Harkola ... [TN 1/13].

Euroopan mestaruuskilpailu ECSC järjestettiin 27.–28.4.2013 Lietuan Vilnassa. Joukkuekilpailun tulokset: 1) Puola 198,25 2) Serbia 191 3) Ukraina 176,5 ... 7) Suomi 146,5 (Paavilainen, Hurme, Karhunen). Henkilökohtaiset tulokset: 1) Piotr Murdzia 72,25

p. ... 9) Kari Karhunen 59,75 p. 21). Jorma Paavilainen 49,5 p. 38) Harri Hurme 37,25 p. Seniorien sarjassa Euroopan mestaruuden voitti Harri Hurme. [TN 2/13]

Euroopan mestaruuskilpailujen avoimen kilpailun tulokset: 1) Aleksandr Azhusin RUS 47,25/60 ... 10) Kari Karhunen 34,75 p. 24) Jorma Paavilainen 27,25 p. 46–50) Harri Hurme 19 p. [TN 2/13].

MM-joukkueratkaisukilpailu järjestettiin Batumissa, Georgiassa 24.–25.9.2013. Tulokset: 1) Puola 178,5 p. 2) Saksa 162,5 p. 3) Serbia 159,25 p. 4) Suomi 153 p. 5) Venäjä 149,25 p. ... Mukana oli 19 joukkuetta [TN 4–5/13].

Henkilökohtainen MM-ratkaisukilpailu järjestettiin joukkuekilpailun yhteydessä. Tulokset: 1) Piotr Murdzia (POL) 85,75 p. 2) Arno Zude (POL) 84,5 p. 3) Kacper Piorun POL 83 p. ... 5) Jorma Paavilainen 80 p. 18) Kari Karhunen 72 p. 46) Harri Hurme 55 p. 82) Kenneth Solja 9,5 p. [TN 4–5/13].

6.1.2 Kansalliset ratkaisukilpailut

Pikaratkaisemisen SM-kilpailuun 23.2. osallistui 20 ratkaisijaa. Tuomarina toimi Neal Turner. Tulokset 1) Joose Norri (Helsinki) 46 p. 2) Jorma Paavilainen (Espoo) 38 p. 3) Kari Karhunen (Helsinki) 36 p. 4) Harri Hurme (Espoo) 35 p. ... [TN 1/13].

Shakin päivän ratkaisukilpailu: 1) Vilka Sipilä.

Kevätpäivien ratkaisukilpailu: 1) Jorma Paavilainen [TN 2/13].

Syyspäivien ratkaisukilpailu: 1) Jorma Paavilainen.

6.2 Laadintakilpailut

6.2.1 Tehtäväniekka-lehdessä vuonna 2013 ilmestyneet vuosikilpailujen tuomiot

Itsematit 2010–2011: Tuomari Aleksandr Azhusin. 2. kum. Jorma Pitkänen, 1. m. Henry Tanner & Steven Dowd, 3. kim. Jorma Pitkänen

3# 2008–2009: Tuomari Hans Gruber. kum. Aleksandr Tshistjakov, Jorma Pitkänen

ja Jorma Paavilainen [TN 6/13]

3# 2010–2011: Tuomari Hans Gruber [TN 6/13]

6.2.2 Muut kansainväliset laadintakilpailut

Kauko Virtanen 80 JT. Tuomari Kauko Virtanen. 1. palkinto Jorma Paavilainen, 2. palkinto Janne Syväniemi, 3. palkinto Unto Heinonen, 1. kum. Jorma Paavilainen [TN 3/13].

Joose Norri 40 JT. Tuomari Joose Norri. 1. kum. Henry Tanner, 3. kum. Terho Marlo, kim. Unto Heinonen [TN 3/13].

EM-kilpailujen laadintakilpailussa Janne Syväniemi saavutti 1. palkinnon 2-siirtoisten apumattien sarjassa ja 3-siirtoisten sarjassa tuli 1. kunniamaininta.

Tehtäväkongressin yhteydessä järjestetyissä laadintakilpailuissa suomalaiset saavuttivat useita palkintosijoituksia. 2-siirtoisten pikalaadinnassa Jorma Paavilainen saavutti kunniamaininnan. Vodkaturnauksessa Paavilainen saavutti 5. kunniamaininnan. Bulgarian Wine –teaturnauksessa Kenneth Solja sai A-ryhmässä erikoispalkinnon ja maininnan sekä B-ryhmässä kunniamaininnan, Sabra–teaturnauksessa Jorma Paavilainen sai 3. maininnan.

Laadinnassa käytiin myös 3. FIDE World Cup, johon myös suomalaiset osallistuivat ilman suurempaa menestystä.

6.2.3 Kansalliset laadintakilpailut

Shatranj-laadintakilpailu: Tuomarit Henry Tanner ja Aaro Jalas. Palkinto Harri Hurme [TN 2/13].

Kevätpäivien laadintakilpailu: 1. palkinto Janne Syväniemi [TN 2/13].

Syyspäivien laadintakilpailu: 1. palkinto Terho Marlo.

6.2.4 9. Kv. joukkuelaadintakilpailu (WCCT)

1. Venäjä 130,75 p. 2. Ukraina 120,50 p. 3. Israel 107,50 p. ... 9. Suomi 85,75 p.

Mukana oli 37 maata. Suomalaisista pisteitä keräsivät Janne Syväniemi 30,5, Unto Heinonen 15,5, Pauli Perkonoja 12, Jorma Paavilainen 10,75, Terho Marlo 6, Harri Hurme 5,5, Kenneth Solja 3,5 ja Jorma Pitkänen 2. [TN 3/13]

7. Julkaisutoiminta

Yhdistyksen jäsenlehtenä on ilmestynyt *Tehtäväniekka* viitenä erillisenä numerona, joissa on ollut yhteensä 224 sivua. Lehden päätoimittajana on toiminut Jorma Paavilainen Hannu Harkolan, Janne Syväniemen ja muun jäsenistön laajan tuen avustamana. Lehdessä on julkaistu mattitehtävien (Mikael Grönroos), lopputehtävien (Pauli Perkonoja), apumattien (Terho Marlo), itsemattien (Johan Beije) ja satushakin (Hannu Sokka) ensipainospalstoja sekä Kari Valtosen ja Henry Tannerin artikkeleita. Lisäksi on julkaistu palstaa Paha Pähkinä (Neal Turner) ja sekä paljon muita ajankohtaisia ja mielenkiintoisia shakkiaiheisiä kirjoituksia.

Internet-sivujen avulla on pyritty kertomaan ST:stä ja tehtäväshakista kaikille kiinnostuneille, tiedottamaan nopeasti ajankohtaisista asioista jäsenille, tarjoamaan kiinnostavaa ja hyödyllistä tietoa tehtäväshakista sekä tiedottamaan ulkomaisille harrastajille ST:n toiminnasta. Sivujen ylläpidosta on vastannut Hannu Harkola.

ST:n facebook-sivuilla on toiminnan esittelyä ja keskustelua ajankohtaisista aiheista sekä tietoa laadintakilpailuista.

ST:n jäsenet ovat toimittaneet shakkipalstoja *Suomen Shakissa* ja sanomalehdissä. ST:n jäsenistä Kenneth Solja on toimittanut ruotsalaisen *Springaren*-lehden apumatti- ja itsemattipalstoja sekä Smäsaker & Hugsrott-palstaa.

Puheenjohtaja on välittänyt ulkomaisia shakkikirjoja ja Kauko Virtanen on huolehtinut jäsenten ulkomaisten shakkilehtien tilauksista.

Suomen tehtäväniekat ry:n johtokunta

TULOSLASKELMA 1.1.–31.12.2013**TASE 31.12.2013****Tulotilit****Varsinaisen toiminnan tulot**

Tulot myyntitavaroista	973,00
TN-lehden tilausmaksut	174,00
Kv. lehtitilausmaksut	2128,00
Tulot retkistä	535,00
Yht. Vars. toiminnan tulot	3810,00

Varainhankinnan tulot

Jäsenmaksut	2365,00
Avustukset ja lahjoit.	2508,00
Kahvi- ja ovimaksut	729,00
Yht. Varainhankinnan tulot	5402,00

Rahoitustulot

Korkotulot	61,28
Osingot	820,80
Yht. Rahoitustulot	882,08
Yht. Tulotilit	10094,08

Menotilit**Varsinaisen toiminnan menot**

Menot omista tilaisuuksista	-581,74
TN-lehden menot	
TN painatus	-1594,50
TN postitus	-806,00
Yht. TN-lehden menot	-2401,29
Menot retkistä	-1159,00
Kv. lehtitilaukset	-2036,78
Toimistotarvikkeet	-89,95
Postitusmenot	-36,45
Matkakulut	-104,92
Kv kilpailut ja kongressit	-2250,00
Tilavuokrat	-792,00
Omat jäsenmaksut	-100,00
Palkinnot	-20,00
Ostot	-834,96
Yht. Vars. toiminnan menot	-10387,09

Rahoitusmenot

Rahalaitosten palvelu- maksut	-295,51
Yht. Rahoitusmenot	-295,51
Yht. Menotilit	-10682,60

TILIKAUDEN TULOS -588,52**VASTAAVAA****Rahat**

Kassa	836,60
Pankkitilit	5115,60
Yht. Rahat	5552,20

Saamiset

Siirtosaamiset	957,69
Yht. Saamiset	957,69

Vaihto-omaisuus

Myyntitavarat	3710,99
Osakkeet	1320,28
Yht. Vaihto-omaisuus	5031,27

Yhteensä Vastaavaa 11941,16**VASTATTAVAA****Vieras pääoma, lyhytaikainen**

Siirtovelat	1003,16
Yht. Vieras pääoma, lyhytaik.	1003,16

Oma pääoma

Ainaisjäsenmaksut	794,69
Saarenheimon rahasto	800,00
Oma pääoma vuoden alussa	9931,83
Yht. Oma pääoma	11526,52

Tilikauden tulos -588,52

Yhteensä Vastattavaa 11941,16**Jäsenmaksut vuonna 2014**

Oheisena on pankkisiirto tämän vuoden jäsenmaksua varten. **Eräpäivä on 30.4.** ja maksun suorittaminen takaa muun muassa tämän lehden katkeamattoman saapumisen. Jos maksat automaattilla tai netissä, niin muista käyttää viitenumeroa!

PIKARATKAISEMISEN 35. SM-KILPAILU

Tulokset:		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
sija nimi		2#	2#	3#	3#	4#	7#	+	+	a#3	a#4	i#4	i#5	yht	aika
1	Kari Karhunen	5	5	5	5	5	5	5	5	2,5		5	5	52,5	180
2	Terho Marlo	5	5			5	5	4	1	5	5	5	5	45	180
3	Hannu Harkola	5	5				5	5		2,5	5		5	32,5	180
4	Harri Hurme	5	5	5	5	4	1	5	1					31	180
5	Henry Tanner	5	5	5	2,5	0		5		2,5	2,5	0		27,5	180
6	Janne Syväniemi	5	5				1				5	5	5	26	180
7	Joose Norri	5	5	5			1	5				0		21	180
8	Seppo Praski	5	5					1			2,5	5		18,5	180
9	Jukka Tuovinen	5	5				5	2						17	175
10	Juha Saukkola	5	5				0	2		2,5	2,5			17	180
11	Ari Möttönen	5	5			0		5	0					15	176
12	Mikael Grönroos	5	5								2,5			12,5	178
13	Olli Heimo	5	5				0	0	0		2,5			12,5	179
14	Matti Rasilainen	5	5	0		0		0	0		0	0	1	11	180
15	Arto Heimonen	5	5	0			0	0	0	0				10	175
16	Petteri Paronen	0	5					3	1					9	175
17	Jukka Peltonen	0	5	0	0			0	0					5	175
keskiarvo		4,4	5,0	1,2	0,7	0,8	1,4	2,5	0,5	0,9	1,6	1,2	1,2		

Kilpailu pidettiin 22.2.2014 Helsingin Shakkiareenalla. Tehtävät valitsi ja tuomarina toimi Neal Turner. Kilpailussa oli 12 tehtävää ja ratkaisuaikaa oli kolme tuntia.

Osanottajia oli 17 ja mukana oli yksi ensimmäistä kertaa osallistuva. Osanottajamäärä oli samaa tasoa kuin aiempina vuosina, vaikka tällä kerralla mukana ei ollut ulkomaalaisia.

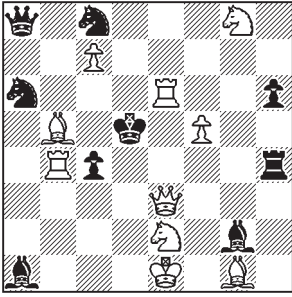
Tehtäviä pidettiin vaikeahkoina. Tehtävälainta voi kuitenkin pitää onnistuneena, koska yksikään tehtävä ei ollut mahdottoman vaikea. Tällaisessa kilpailumuodossa on tärkeää, ettei juutu liian pitkäksi aikaa ratkaisemaan tehtävää, johon ei heti keksi ideaa. Hankala tehtävä kannattaa jättää hautumaan, ja kun siihen palaa myöhemmin, saattaa ratkaisu löytyä helposti.

Kari Karhunen voitti Suomen mestaruuden 7,5 pisteen erolla toiseksi tulleeseen Terho Marloon. Apumatit olivat liian vaikeita voittajalle. Marloilta jäi ratkaisematta kaksi helpohkoa kolmisiirtoista, joten Suomen mestaruuskin olisi ollut mahdollinen, jos vain aika olisi riittänyt näihin tehtäviin.

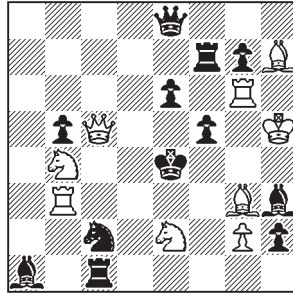
Kilpailun yllättäjä oli pronssille tullut Hannu Harkola, joka jätti taakseen monta maajoukkue-tason ratkaisijaa. Olisikohan seniorien MM-mitali hyvä seuraava tavoite!?

Tilastojen mukaan vaikeimmat tehtävät olivat jälkimmäinen lopputehtävä ja hieman yllättäen toinen kolmisiirtoisista. Tilastot eivät välttämättä kerro totuutta, koska moni on voinut jättää vaikean näköisen tehtävän ratkaisematta.

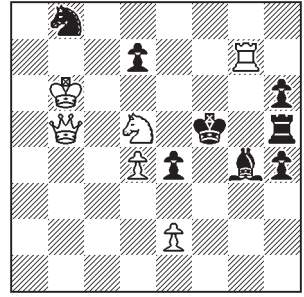
Kari Karhunen

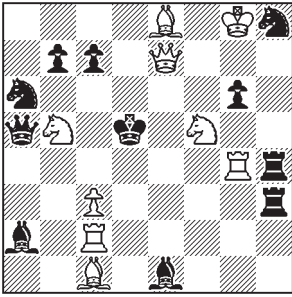
1) 2# 10+9

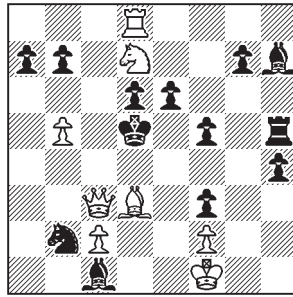
2) 2# 9+12

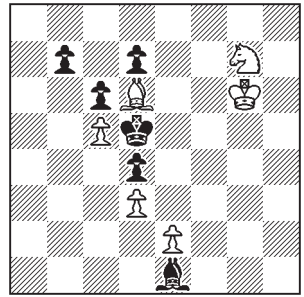
3) 3# 6+8

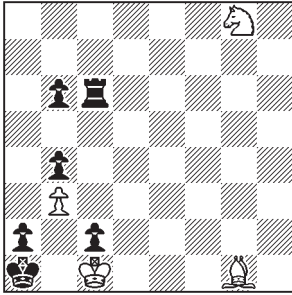
4) 3# 9+11

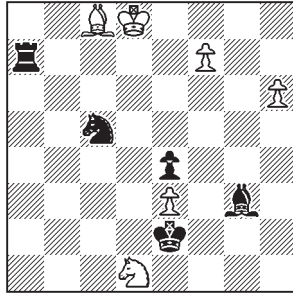
5) 4# 8+13

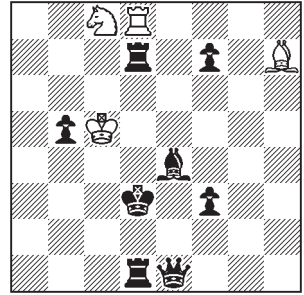
6) 7# 6+6

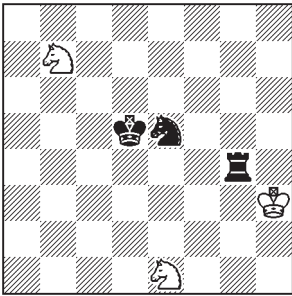
7) Voitto 4+6

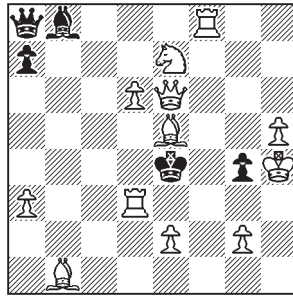
8) Voitto 6+5

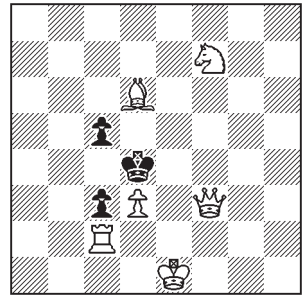
9) a#3 2.1.1... 4+8

10) a#4 2.1.1... 3+3

11) i#4 12+5

12) i#5 6+3

SM-kilpailun tehtävien laatijat, ratkaisut ja suluissa pisteet:

1) **Viktor Melnišenko & Valentyn Rudenko**, 2. palk. *Bulletin TsŠK* 1975
1.Dd3/Df4? 1.- Td4/Ld4!
1.Da7! (5)

2) **Jevgeni Bogdanov & Viktor Melnišenko**, *Springaren* 1997
1.Df2/Dd6/Dc3/Rxc2/Ld6/Tf3?
1.- Tf1/Rxb4/Lxc3/Lc3/h1R/Ld4!
1.Tc3! (5)

3) **Joralf Grande**, 1. main. *The Problemist* 1974
1.Db3 ! (1)
1.- ~/Lxe2/Lf3/Ke6/Tg5
2.Re3+/Dh3+/Re7+/Rc7+/Tf7+ (5 x 0,8)

4) **Jakov Vladimirov**, 2. palk. *Šahmaty v SSSR* 1979
1.Lb2 ! (1)
1.- ~/Lxc3/Txc3/Dxc3/Rf7/Lc4
2.c4+/Td2+/Re3+/Rxc7+/De4+/Tg5
(6 x 0,67)

5) **Juri Gorbatenko & Jevgeni Fomitšev**, kim. *Šahmatny Vestnik* 1993
1.Kel! (1)
1.- ~ 2.Db3+ Kd4 3.c3+ Kxd3 4.Rc5#
1.- b6 2.De5+ dxe5 3.Rb8+ Kc5 4.Ra6#
1.- f4 2.Dc5+ dxc5 3.Rf6+ Ke5 4.Rg4#
1.- Ld2+ 2.Kxd2 ~ 3.Db3+ Rc4+/Kd4
4.Dxc4/c3# (4 x 1)

6) **Andrei Lobusov**, 3. palk. *Spartak* 1985
1.Re8! (1)
1.- La5 2.Rf6+ Ke6 3.Rh5 Ld2 4.e3 Lxe3
5.Rg7+ Kd5 6.Re8 ~ 7.Rc7# (4)

7) **Bronislav Olimpijev**, 3. sija Ystävyys-
turnaus 1979
1.Ld4+ (1) Tc3 2.Lg7! (1) b5 3.Rf6 Tc7
4.Rd7+ Tc3 5.Re5 (1) Tc7 6.Lf6 Tc3
7.Rc4 (1) bxc4 8.bxc4 b3 9.Lxc3+ (1) b2+
10.Lxb2#

8) **Sergei N. Tkatschenko**, 1. kum. 64 2003
1.Rc3+ (1) Kd3 2.f8D Re6+ 3.Lxe6 Lh4+
4.Ke8 Ra8+ 5.Lc8 Txc8+ 6.Kf7 Txf8+
7.Kxf8 Kxc3 8.Kf7 Lg3 9.Ke6 (4)

9) **Aleksandr Semenenko**, 3. kum. Schiff-
mann 100 MT 2004
1.De2 Rd6 2.Tc7+ Kb4 3.Tc2 Rc4#
1.Lf5 Re7 2.Ke4 Te8 3.T7d3 Rd5#
(2 x 2,5)

10) **Luigi Vitale**, *US Problem Bulletin* 1995
1.Tg1 Rg2 2.Rc6 Kg4 3.Td1 Kf5 4.Td4
Re3#
1.Tf4 Kg3 2.Tf3+ Kh4 3.Ke4 Rd6+ 4.Kf4
Rg2 #
(2 x 2,5)

11) **Petko A. Petkov**, 1. palk. *Schach-Echo* 1977
1.Td8! (1)
1.- ~ 2.Lf6+ Kf4 3.Rd5+ Dxd5 4.Lg5+
Dxg5#
1.- g3 2.Ld4+ Kf4 3.Tf3+ Dxf3 4.Dg4+
Dxg4#
1.- Dd5 2.Tb3+ Dd3 3.Lc3+ Kf4 4.g3+
Dxg3#
1.- Lxd6 2.Lh2+ Le5 3.Tg3+ Kf4 4.Df6+
Lxf6#
(4 x 1)

12) **František J. Prokop**, 1. palk. *Die Schwalbe* 1936
1.Df5! (1)
1.- Ke3 2.Dd5 c4 3.Rg5 cxd3 4.Te2+ dxe2
5.Dd2+ cxd2#
1.- c4 2.De5+ Kxd3 3.Td2+ cxd2+ 4.Kd1 c3
5.Df4 c2# (2 x 2)

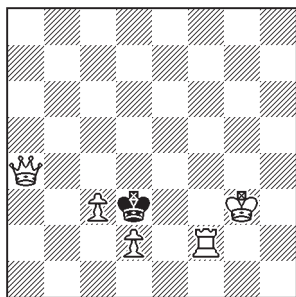
Vuosikilpailutuomio 3-siirtoiset mattitehtävät / Informal Tournament Threemovers Tehtäväniekka 2012–2013

tuomari/judge: Hans Gruber

Tämä on kolmas tuomio sarjassa, jonka tuomitsemisesta sovittiin Tehtäväniekkojen kevättapaamisessa 2013. Tähän kilpailuun osallistui 10 tehtävää (s. 14, 3860, 3861, 3895, 3896 (=3860!), 3987, 3930, 3931, 3932), joista yksi oli äsken julkaistun toisto, joten yhdeksän tehtävää jäi tuomittavaksi. Kaikki on julkaistu vuoden 2012 lehdissä – laatijat, lähettäkää 3-siirtoisia lehteen! Kuten kahdessa edellisessä kilpailussa, tehtävien ratkaiseminen oli viihdyttävää, vaikkei tältä ajalta löydy yhtään korkeatasoista 3-siirtoista. Pystyin sijoittamaan vain yhden yhden tehtävän.

This is the third award in the series agreed upon during the spring meeting 2013 of the Finnish problemists. In this tourney ten problems (p. 14, 3860, 3861, 3895, 3896 (=3860!), 3987, 3929, 3930, 3931, 3932) took part, of which one was a duplicate of a previously published problem, thus leaving nine problems to be judged. All had been published in the 2012 issues – composers, send threemovers to this magazine! As in the two previous tournaments, it was entertaining to solve the problems, although there was no outstanding threemover in this period. Thus I was only able to select one problem for this award.

Maininta / Commendation
Ismo Tompuri

3#

5+1

Maininta/Commendation: Ismo Tompuri, 3895, Tehtäväniekka 4–5, 2012

1.Db4? Kc2 2.d3+ Kd1 3.Db1#, mutta 2.-Kc1!

1.Df4? Kc2 2.d3+ Kd1 3.Dd2#, mutta 2.-Kb1!

1.Dg4? Kc2 2.d3+ Kb1 3.Dd1#, mutta 2.-Kc1!

1.Dh4! (sp) Kc2 2.d3+ Kb3/Kxc3/Kxd3/K~1 3.Db4/Dc4/Dd4/Dh1#.

Hyvin nätti ja viihdyttävä mK-minimialiminiatyri. Alkusiirto on sekä yllättävä että kaunis. Toivokaamme, ettei sille löydy edeltäjää!

A very nice and entertaining rex solus miniature. The key is both surprising and beautiful. Let's hope that there is no anticipation!

Huomautukset tätä tuomiota vastaan on lähetettävä lehden mattitehtävätoimittajalle kolmen kuukauden kuluessa.

Claims to this award should be sent within three months to the editor of the direct mate originals.

10. ratkaisemisen EM-kilpailu

Kilpailu järjestetään 16.–18.5. Montenegron Igalossa (Herceg Novi).

Perjantaina 16.5. klo 17 on avoin ratkaisukilpailu. EM-kilpailu on la-su klo 9. Lauantaina klo 20 on pikaratkaisua ja sunnuntaina päättäjaiset klo 16.

Hinta 70 €/vrk yhden hengen ja 57 € kahden hengen huoneessa täysihoidolla.

Joukkueeseen voi kuulua neljä jäsentä ja lisäksi yksi ratkaisija voi osallistua henkilökohtaiseen kilpailuun. Lisäksi yhteensä kaksi juniori/nais/senioriratkaisijaa voi osallistua.

Ilmoittautumiset järjestäjille 1.5. mennessä. Kutsu on WFCC:n nettisivuilla (wfcc.ch). Lisätietoja ST:n toimihenkilöiltä.

10. kansainvälinen ratkaisukilpailu (ISC)

Tammikuun lopussa jälleen pidettyyn kansainväliseen ratkaisukilpailuun osallistui 26.1. Suomessa kymmenen ratkaisijaa vaikeammassa ryhmässä 1 ja yksi ratkaisija helpommassa ryhmässä 2. Jorma Paavilainen osallistui Belgiassa. Kaikkiaan ratkaisijoita oli 290 kappaletta 31 maasta. Ryhmässä 2 oli 198 ratkaisijaa.

Uusina maina olivat mukana Intia (29+0 ratkaisijaa) ja Turkki (22+78!).

Ratkaisuaikaa oli kaksi kahden tunnin jaksoa, kummallakin kohteena kuusi tehtä-

Bernin tehtäväkongressi

WFCC:n 57. kokous ja ratkaisemisen 38. MM-kilpailu järjestetään Sveitsin Bernissä 23.–30.8. Ohjelmassa on lisäksi tuttuun tapaan avoimia ratkaisu- ja laadintakilpailuja, esitelmiä, retki/kiertoajelu sekä mahdollisuus tutustua maailman huippuproblemeihin.

WFCC:n kokouksessa on tärkeänä asiana joka neljäs vuosi pidettävät vaalit.

Hinta 2-hengen huoneessa on tasosta riippuen 56–96 €/vrk. Ilmoittautumiset viimeistään 30.6.

Lisätietoja kongressin nettisivuilta <http://www.kunstschach.ch/wccc2014/home.html> ja ST:n toimihenkilöiltä.

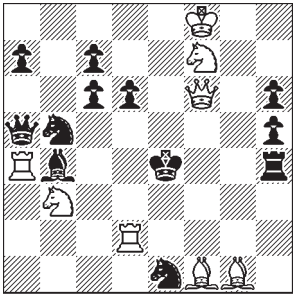
vää. Maksimipistemäärä oli 60, mutta siitä jäivät parhaatkin selvästi. Voittajaksi saatiin ajan perusteella puolalainen Piotr Murdzia. Kacper Piorun ja Marko Filipović hävisivät 10 minuuttia. Kari Karhunen oli paras suomalainen sijalla 19–20.

Ryhmässä 2 Eero Wilen oli sijalla 9 ja senioriryhmässä Harri Hurme kolmas.

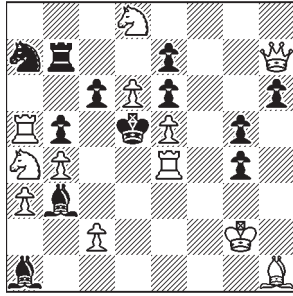
Täydelliset tulokset tulevat WFCC:n nettisivuille (www.wfcc.ch), mutta epävirallisia on MatPlus-sivustossa (www.matplus.net/isc.php).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	yht	aika	sija	kv sija
Kari Karhunen	5	5	5	1	5	5	5	5	0	5	0	0	41	240	1	19–20
Jorma Paavilainen	5	0	5	0	2,5	5	5	5	0	5	2,5	0	35	240	2	33–35
Harri Hurme	5	5	0	5	-	5	5	4	-	1	2,5	-	32,5	240	3	42–44
Terho Marlo	5	0	5	1	0	5	5	5	-	-	-	-	26	233	4	67
Janne Syväniemi	0	-	-	-	2,5	3	5	5	-	-	2,5	2,5	20,5	240	5	92–95
Juha Rönnman	5	0	0	1	2,5	-	5	0	-	0	-	-	13,5	240	6	150–151
Hannu Harkola	5	-	0	0	2,5	-	0	-	-	-	2,5	2,5	12,5	240	7	156–158
Petteri Paronen	5	0	-	0	-	-	5	0	-	0	-	-	10	235	8	176
Ari Möttönen	5	0	-	0	-	-	0	4	-	0	-	-	9	235	9	193
Juha Saukkola	0	-	-	0	-	-	5	-	-	-	-	-	5	240	10	226–241
Arto Heimonen	0	0	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	240	11	251–290
keskiarvo	3,6	0,9	1,4	0,7	1,4	2,1	3,6	2,5	0,0	1,0	0,9	0,5				

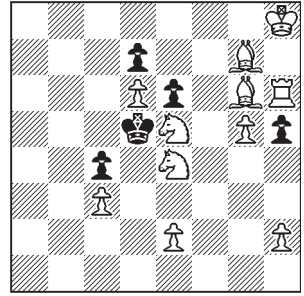
Kilpailutehtävät viereisellä sivulla ja ratkaisut seuraavilla.

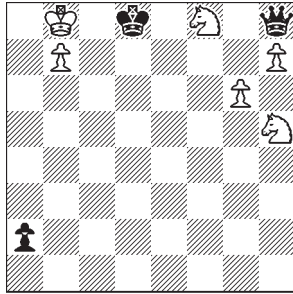
1) 2#

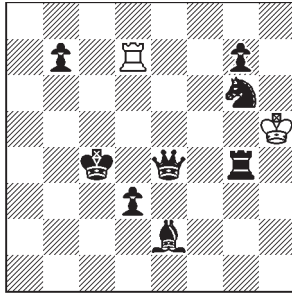
2) 3#

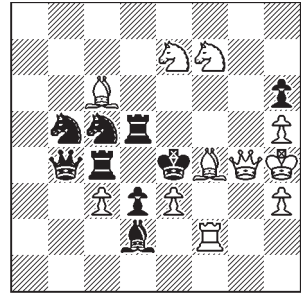
3) 5#

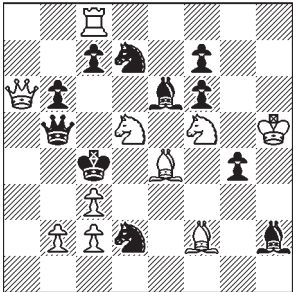
4) Voitto (+)

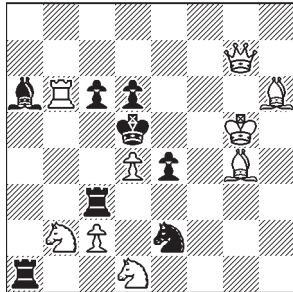
5) a#5 2.1.1...

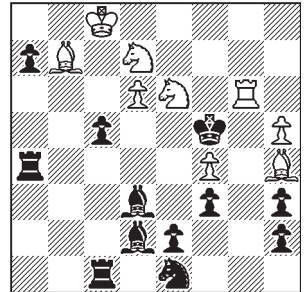
6) i#3

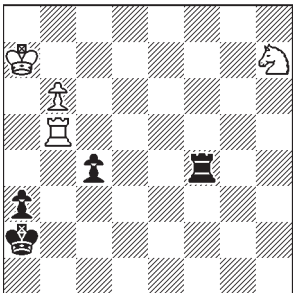
7) 2#

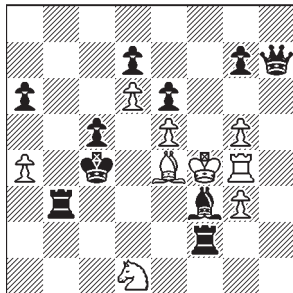
8) 3#

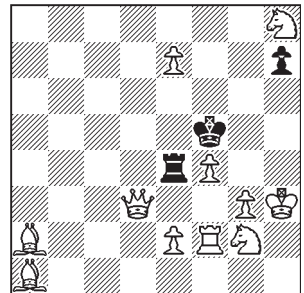
9) 4#

10) Voitto (+)

11) a#3 2.1.1...

12) i#6

ISC-tehtävien lähteet ja ratkaisut:

1) John J. O'Keefe & William J. Smith,

1. palk. *The Good Companion* 1917

1.- Rd3/Rb~/d5+ 2.Lg2/Td4/Rc5 #
1.Tf2![5] [2.De6#]
1.- Rd3,Rf3 2.D(x)f3#, 1.- d5+ 2.De7#,
1.- Rb~ 2.Dd4#, 1.- Kd5 2.Df5#, 1.- Ke3
2.Tf4#

2) Volodea Vaisman, *Problem* 1960

1.Dg6! (2.Rc5 [1] (3.Dxe6#))
1.- ed6 2.Kg3 [1] (3.Dxe6#) Lxe5+/Te7
3.Tf4/Rb6#
1.- Lc4 2.Kg1 [1] (3.Dxe6#) Ld4+ 3.Te3#
1.- Ld4 2.Kf1 [1] (3.Dxe6#) Lc4+ 3.Te2 #
1.- Lxe5 2.Td4+ [1] Kxd4/Lxd4 3.Dd3/
Dxe6#

**3) Herbert Engel, maininta *Rochade*
1980–81**

1.Lh7! h4 2.Th5 h3 3.Lh6 Kxe5 4.g6+ [5]
Kxe4 5.g7 #

**4) Vladimir Kljukin, 5. kum *Vetšerny*
Kiev 1965**

1.g7 a1D 2.gh8L [1] (i) Dxx8 3.Rg7 Ke7
4.Ka8! [+1] (ii) Kxf8 5.Re6+ [+1] Ke7+
6.b8D Dxx7 7.Dc7+ [+1] Ke8 8.Dd8+ [+1]
Kf7 9.Rg5+ +-
(i) (2.gh8D? De5+! 3.Dxe5 patti)
(ii) (4.Ka7? Kxf8 5.Re6+ Ke7 6.b8D Dxx7!
7.Dc7+ Ke8! 8.Dxx7 patti)

**5) Miomir Nedeljković, *Probleemblad*
2004**

1.Df3 Txx7 2.Td4+ Kg5 3.Rf4 Kf6 4.Kd5
Tg5+ 5.Ke4 Te5# [2.5]
1.Re5 Txb7 2.g5 Kh6 3.Kd5 Kg7 4.Ke6
Tb6+ 5.Kf5 Tf6# [2.5]

**6) Petko A. Petkov, 5. palk. *Schach-Echo*
1974**

1.Th2! (2.Df3+ Kxf3 3.Rg5+ [1] hg5#)
1.- Le1+ 2.Lg3+ Kxe3 3.Df4+ [1] Txf4#
1.- Le3 2.Dg2+ Kxf4 3.Df3+ [1] Kxf3#

1.- Rd4 2.Le5+ Kxe3 3.Rf5+ [1] Rxf5#
1.- Re6 2.Dxe6+ Kf3 3.Rg5+ [1] hg5#

7) Ēriks Lazdinš, 2. palk. *Šahmaty* 1958

1.Rfe7? Lf5! 1.Rde7? Re4!
1.Rb4! [5] (2.Ld3#)
1.- Re4 2.Da2#, 1.- Re5 2.Rd6#, 1.- Rc5
2.Re3#, 1.- Lf5 2.Ld5#

**8) Milan Legiša, *Sinfonie Scacchistiche*
1980**

1.Tb8! (2.De5+ [1] de5 3.Td8#)
1.- Rxd4 2.Rxc3+ [1] Kc5 3.Da7#
1.- Lc8 2.Re3+ [1] Txe3 3.c4#
1.- e3 2.Lf3+ [1] Ke6 3.Te8#
1.- c5 2.Df7+ [1] Kc6/Kxd4 3.d5/Lg7#

9) Yehuda Lubton, *Die Schwalbe* 1993

1.Lf2! (2.Tf6+ Kg4 3.Re5+ [1.5] Kxh5
4.Rg7#)
1.- Lc3 2.Tg5+ Kxe6 3.Ld5+ [1.5] Kxd6
4.Lxc5#
1.- Te4 2.Rg7+ Kxf4 3.Lg3+ [1.5] Ke3
4.Rf5#
Kaikki kolme muunnelmaa [5]

**10) Sergi Diduh, ensipainos (Robert
Brieger MT 2014)**

1.b7 (i) Tf7 2.Rg5 [1] (ii) Txb7 3.Txb7 [+1]
(iii) c3 4.Re4 [+1] (iv) c2 5.Rc3+ Ka1 6.Re2
a2 (v) 7.Kb6 [+1] Kb2 8.Ka5+ Ka3 9.Rc1
[+1] (vi) a1D 10.Tb3 #
(i) (1.Rg5? c3 2.b7 c2 3.b8D c1D 4.Dg8+
Dc4 =)
(ii) (2.Rf6? c3 3.Rd5 c2 4.Rb4+ Kb3!
5.Rd3+ (5.Ka6 Txb7 6.Txb7 a2 =) Kc4
6.Re5+ Kxb5 =)
(iii) (3.Kxb7 c3 4.Rf3 (4.Re4 c2 5.Rc3+
Ka1 6.Re2 a2 7.Kc6 c1D 8.Rxc1 patti) c2
5.Te5 Kb2! (5.- Kb1? 5.Rd2+ Kc1 7.Rc4 a2
8.Ta5) 6.Re1 (6.Re5 a2 7.Rd3+ Kb3 8.Rc1+
Kb4 9.Rd3+ Kb3 asemallinen tasapeli) c1R
=)
(iv) (4.Rf3? c2 =)
(v) (6.- Ka2 7.Ka6 Ka1 8.Ka5)
(vi) (9.Rd4? a1R! =)

11) Hans Moser, *feenschach* 1978

1.Dh5 g6 2.Dxe5+ Kxe5 3.Td3 Ld5# [2.5]
1.Te2 Lxf3 2.Txe5 Le2+ 3.Dd3 Kxe5# [2.5]

12) Bertil Gedda, 1. palk. *Tidskrift för*

Schack 1982

1.Re1! h5 2.Th2 h4 3.gh4 Kf4 4.Rg2+ Kf5
5.Df3+ Tf4 6.e3 [2.5] Txf3#
1.- h6 2.e8T h5 3.Dd7+ Te6 4.Dh7+ Tg6
5.Dxh5+ Tg5 6.Tg2 [2.5] Txxh5#

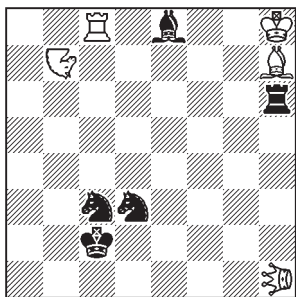
Vuoden suomalainen shakkitehtävä 2013

Vuoden suomalainen shakkitehtävä -kilpailuun ilmoitettiin 16 vuonna 2013 julkaistua tehtävää 8 suomalaislaattajalta. Tuomareina toimivat Joose Norri, Hannu Harkola, Henry Tanner ja Kari Valtonen, jotka antoivat muille paitsi omille tehtävilleen 0–4 pistettä, sekä Pauli Perkonoja, joka pisteytti varsinaisten tuomarien tehtävät. Pisteitä eniten ja siten palkintosijoituksen ansainneiksi osoittautuivat seuraavat kolme tehtävää.

1. palkinto: 13,5 pistettä

Henry Tanner

1. kum. Joose Norri 40 JT 2011–2013

a#2 2.1.1.1 5+5
Kulkusirkka/*Locust* h1,
Aituri/*Nightrider* b7

I) 1.Lg6? Ah4 2.Rc1 KS(xc1)-b1+ 3.Ld3
II) 1.Tc6? Aa5 2.Rd1 KS(xd1)-c1+ 3.Tc3
I) 1.Tg6! Ah4 2.Rc1 KS(xc1)-b1#
II) 1.Lc6! Aa5 2.Rd1 KS(xd1)-c1#
Aituri: ratsu, joka pystyy tekemään useampia loikkia alkamaansa suuntaan.
Kulkusirkka: liikkuu kuningattaren siirtymälinjoilla sijaitsevan nappulan takana olevaan ensimmäiseen ruutuun lyöden pukkinnappulansa, tulo ruutuun tulee olla vapaa.

Tuomarien kommentteja:

”Lorvi-teeman” tehokas esitys. Hyvin valituilla satunappuloilla saatu taloudelli-

suus minimiin, mikä korostuu vielä suhteessa teemaan (= loppuasemassa valkea joutonappula).

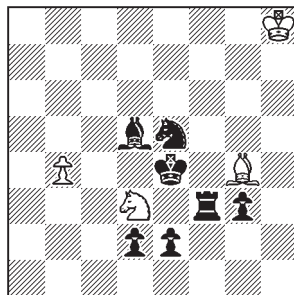
Mustan 1. siirto on tuttu ortoappareista, mutta sen motivaatio on spesifinen, samoin houkutusten Lg6/Tc6.

Satutehtävistä en juurikaan mitään ymmärrä, mutta tämä vaikuttaa aivan täysosumalta. Kaikki nappulat osallistuvat peliin. Muunnelmat yhteneväiset, samoin kuin niihin liittyvät houkutukset. Tätä ideaa ei voi paremmin toteuttaa.

2. palkinto: 12,25 pistettä

Jorma Paavilainen

1. palk. Kauko Virtanen 80 JT

a#3 b) msd2→d6 4+7
c) vRd3→h4

a) 1.Lc4 Re1 2.Tc3 Rc2 3.Kd3 Lf5#
b) 1.Rc4 Re5 2.Le6 Rc6 3.Kd5 Lxf3#
c) 1.Tf2 Le6 2.Rg4 Rg2 3.Kf3 Lxd5#

Tuomarien kommentteja:

Selväpiirteistä sykliikkaa. Kaksostus ja analogia eivät aivan täydellistä. Mustien upseerien lyönnit eivät mattisiirroissa häiritseviä.

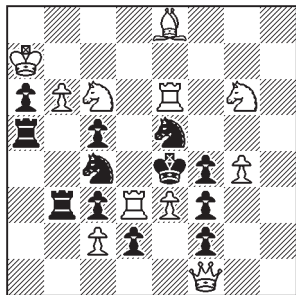
Kolme toistomattia ja mustan tukintanappuloiden sykliikkaa. Hyvin toteutettu kokonaisuus. Kevyellä etsimisellä on löytänyt PDB:stä kolminkertaista esitystä tällä mattikuvalla. Kaksiratkaisuinen esitys: P0544133; Vaulin, 1987.

C-kaksostus häiritsee.

3. palkinto: 11,75 pistettä

Janne Syväniemi

20.–27. sija WCCT-9 Ryhmä A

#2

11+12

1.Rc~? [2. Lc6#] (A); 1.- Rxb6/xe3 2.Txe5#;
1.- Txb6!

1.Rb4? [2.Lc6#] (A); 1.- Rxb6/xe3 2.Txe5#;
1.- cxb4!

1.Rg~? [2.Lg6#] (B); 1.- Rd6/xe3 2.Txe5#;
1.- fxe3!

1.Rxf4? [2.Lg6#] (B); 1.- Rd6 2.Txe5#;
1.- Rxe3!

1.Tdd~? [2.Dd3#] (C); 1.- Rb2 2.Txe5#;
1.- Kxe3 2.Dd3#; 1.- d1D/T!

1.Txd2? [2.Dd3#] (C); 1.- Rb2 2.Txe5#;
1.- Kxe3 2.Dd3#; 1.- cxd2!

1.Tf6! [2.Txf4#]

1.- Rxc6+ 2.Lxc6# (A)

1.- Rxg6 2.Lxg6# (B)

1.- Rxd3 2.Dxd3# (C)

Tuomarien kommentteja:

3 x 9. WCCT/A -teema ja hyvä päästö-alkusiirto. Hyvä koneisto, mutta jatkettujen hyökkäysiirotojen kumoukset karkeahkoja.

Houkutusparien uhkasiirrot toteutuvat mattisiirtoina ratkaisussa. Mukava toteutus vaikeahkosta teemasta. Pieniä puutteita: teemaruutujen c6 & g6 symmetrisyys (suhteessa mKf4:ään) & uhat ja puolustukset eivät ole erityisen syvällisiä, kekseliäitä tai mieleen jääviä.

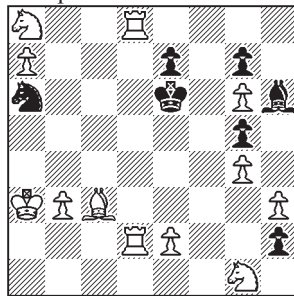
Paha pähkinä 60

Kaksi suurmestari-laatijaa yhdisti voimansa saaden aikaan sellaista, jossa tyylikkyys ja vaikeus liittyvät toisiinsa!

Two grandmaster composers join forces to produce something combining elegance and difficulty!

Uri Avner & Michel Caillaud

2. palk. Andernach 1992

4#

12+7

Ratkaisu / Solution to Paha pähkinä 59:

1.Te5!

1.- Da1 2.Kd3 Da8 3.Kd4 Dh1 4.Td5 Dxd5#

1.- Dg1 2.Kd1 Da7 3.Te3 Dh7 4.Te2 Db1 #

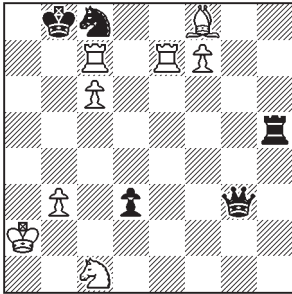
1.- Da7 2.Ke1 Dg1 3.Te2 Da7 4.Kxf1 Dg1#

Vuoden lopputehtävä 2012

Jälleen on valittu vuoden lopputehtävä, joka on suunnattu pelaajille ja muulle yleisölle esittelemään miellyttävässä muodossa lopputehtävätaidetta. Valinnan on tehnyt viisi lopputehtäväasiantuntijaa.

Johanan Afek

2. palk. J. Timman-60 juhlakilpailu 2012

Voitto

8+5

1. **Tb7+** (1.Txc8+? Kxc8 2.Te8+ Kc7 3.Ld6+ Dxd6 4.f8D Dxf8 5.Txf8 d2 6.Tf1 dxc1D 7.Txc1 Ta5+! 8. Kb2 Ta6 =>) **1.- Ka8 2.Ta7+!! Rxa7 3.Te8+ Rc8 4.Txc8+ Ka7 5.Lc5+! Txc5 6.Ta8+!!** (6.f8D? Dg2+ 7.Ka3 Ta5+ 8.Kb4 Dd2+ 9.Kc4 Dxc1+ ikuinen shakki) **6.- Kxa8 7.f8D+ Db8 8.Dxc5 d2 9.c7** (9.Da5+?? Da7 ->) **9.- dxc1R+!** Uusi musta ratsu syntyy ruudulle, jolla valkea ratsu lyötiin. **10.Kb1!** (10.Dxc1? Dxc7! 11.Dxc7 =>) **10.- Dc8!** (10.- Dxb3+ 11.Kxc1 +-) **11.Dc6+ Ka7 12.Kxc1 Dh3! 13.c8R+!** ja uusi valkea ratsu syntyy ruudulle, jolla musta ratsu lyötiin! (13.c8D(T)? Df1+ ja musta D saa aikaan patin; 13.c8L Dxb3 14.Dc7+ Ka8) **13.- Kb8 14.Rb6! Dxb3 15.Dc8+ Ka7 16.Da8+ Kxb6 17.Db8+** voittaen.

Kutsu ST:n kevätpäiville

Suomen Tehtäväniekat ry:n kevätpäivät pidetään 12.–13.4.2014 Kokemäellä Anttilan tilalla, osoite Sonnilantie 111, 32800 Kokemäki.

Paikka on sama, jossa pidettiin kevät- ja syyspäivät vuonna 2013. Anttilan tila on yhdistelmä vanhaa ja uutta: satoja vuosia vanha päärakennus, Suomen pienin limonaditehdas ja monipuolinen tuotevalikoima tilan omasta tuotannosta. Anttilan tilan verkkosivut ovat osoitteessa <http://www.anttilantila.fi>.

Käytössä ovat kaikki päärakennuksen tilat (sali, kirjasto, joissa on pöytiä 8 kpl sekä myös keittiö). Majoittuminen on päärakennuksessa, jossa ovat kaikki nykyajan mukavuudet.

Ohjelma alkaa la 12.4. klo 12 tulokahveilla. Klo 13–16 on ratkaisukilpailu, sen jälkeen mm. päivällinen, laadintakilpailun alku, sauna, omatoiminen iltapala, epätoi-

voista laadintaa, liian vähän tai ei lainkaan unta ennen aamiaista, laadintakilpailun tuomio, lounas, esitelmiä ja keskusteluja. Tapahtuma päättyy sunnuntaina 13.4. klo 16 mennessä.

Tapahtuman hinta osallistujille on noin 70 EUR/henkilö (alennusta voidaan myöntää pyynnöstä). Hinta sisältää majoittumisen, kaksi lämmintä ruokaa, aamiaisen ja kahdet kahvitarjoilut.

Kuljetuksiin esimerkiksi Turusta, pkseudulta ja muualta löytyy apua. Kokemäelle pääsee myös busseilla tai junilla, aikatauluja: <http://www.matkahuolto.info/lippu/fi/connectionsearch> tai <http://www.vr.fi/fi/index/aikataulut.html>.

Lisätietoa ja ilmoittautumiset viimeistään perjantaina 4.4. sihteeri Kari Karhuselle (kkkarhunen@luukku.com, 050 464 1068)

Tervetuloa!

Nowotny-perhe laajenee II

Artikkelini 1. osassa tehtävästä 2 (Kempe) jäi pois muunnelma 1...Rd3 2.Rec6#, joka on tehtävän kolmas täyspuolustus. Hassu ja varsin sopiva sattuma oli, että saman lehden kirjoitelmassa ”Pari tehtävälän jutelmaa” (TN 6/2013, s. 210–211) oli Leo Valven kertomus suomalaisen nowotнын syntyhistoriasta. Harvoin on teeman synty kuvattu noin tarkasti! Artikkelissani sivulla 194 po. toisessa kappaleessa: ”Thanne olisi, jos vL:n koetelmasiirto olisi mielivaltainen, eli saapumisruudulla ei olisi merkitystä, mutta tehtävässä 8...”.

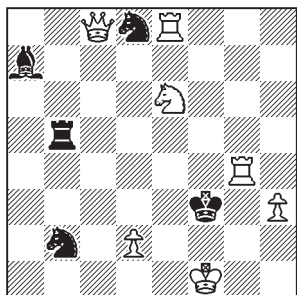
Edelleen väitin, että Schneiderin katkojen prototyyppi olisi ilmestynyt *Kölner Zeitung* -lehdessä 23.12.1942, mutta oikea päivämäärä lienee 13.12.1942. Kymmenen päivän erhe, mutta artikkelissa, jossa kuvailaan teeman historiaa, tällaiset faktat saisivat luvan olla oikein.

Kirjoitelmani I osassa jouduin niin ”maantieteen” lumoihin, että unohdin esitellä *Bernard-Nowotнын*, joka on saanut nimensä sveitsiläislaatija Edmond Bernardin (1923–1981) mukaan. Degener (s. 69) määrittelee teeman näin: ”Nowotнын valintaa uhanmuutoksia. Houkutuksessa ja ratkai-

ussa tuottavat samalle ruudulle tapahtuvat alkusiirrot eri kaksoisuhat, jotka musta pystyy samoilla puolustussiirroillaan vain erittelemään.” Teeman ”isän” 26 on Degenerin valitsema esimerkki: 1.Dc5? ~ 2.Rg5,Rd4#, 1...Lxc5 2.Rg5#, 1...Txc5 2.Rd4#, 1...Rxe6! **1.Rc5!** ~ 2.Df5,Te3#, 1...Lxc5 2.Df5#, 1...Txc5 2.Te3# (1...Re6 2.Dc6#). Sievä meredith, vaikka houkutuksen kumous onkin karkea (= uhkanappulan lyönti). Minulla on vähän semmoinen kutina, että joku olisi keksinyt teeman jo ennen monsieur Bernardia, mutta en pysty todistamaan mitään

Ennen kuin siirryn kokonaan uusille Nowotny-laitumille, katson tarpeelliseksi esitellä pari Nowotnya *kolmoisuhin*, mikä vaatiikin mustalta kolme teemanappulaa, joista yksi on kiinnitetty. Tehtävässä 27 esiintyy *syklinen englantilainen Nowotny*, ja taitava brittilälatija esittää teeman 2-ker-taisena, houkutuksessa ja ratkaisussa, ja esipeli on vakuutena siitä, että rakenne on moitteeton: *1...Ta8 2.bxa8R#, 1...Tc8 2.bxc8D,T#, 1...Txe8 2.Rxe8#, 1...Dc6+ 2.Txc6#, 1...Lxb5+ 2.Rxb5#; 1.Rec4? (2.Rdxf7,b6,Dc5#), 1...Dxc4 2.Rdxf7#, 1...Txc4 2.b6#, 1...Lxc4 2.Dc5#, 1...

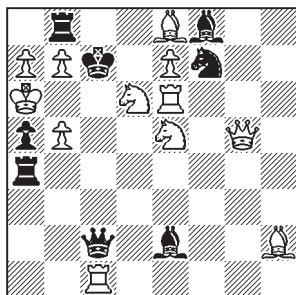
N26. Edmond Bernard
Schweizerische Schachzeitung XII/1977

2#

7+5

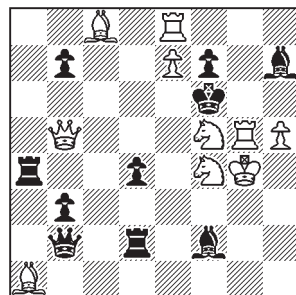
N27. Michael Lipton
2. palk. *British Chess Magazine* 1967

2#

12+8

N28. Yves Cheylan & Matti Myllyniemi
Kum. *Suomen Shakki* 1977

2#

10+10

Txe8!; **1.Rdc4!** (2.Rexf7,b6,Tc6#),1...Dxc4 2.Rexf7#, 1...Txc4 2.b6#, 1...Lxc4 2.Tc6# (1...Lxe7 2.Dxe7#).

Myös suomalainen Nowotny taipuu esitettäväksi syklistesti kolmoisuhin, kuten **28** todistaa: 1.R5~? d3! 1.Re3? dxe3! **1.Rxd4!** (2.Rd5,De5,Db6#), 1...Lxd4 2.Rd5#, 1...Txd4 2.De5#, 1...Dxd4 2.Db6#. Kummassakin tapauksessa sykliikka on laatua AB-BC-CA, eli musta nappula A katkoo B:tä, B katkoo C:tä ja C katkoo A:n linjan, eli kehät ovat suljettuja (alkavat samalla kirjaimella kuin loppuvatkin), joskaan eivät täydellisiä, sillä yksi jäsen jää aina puuttumaan, eli kukin jäsen katkoo vain yhden nappulan linjan, ei kahden.

Anti-Nowotny

Anti-Nowotny voi kontekstista riippuen tarkoittaa ainakin kahta asiaa, mutta 2#-teemana Degener kuvaa sen näin: ”Kahden mustan [erikulkuisen] nappulan leikkauspisteen miehittää [jo alkuasemassa] valkea nappula. Katkot hyödynnetään joko esipelissä tai houkutuksessa. Ratkaisun alkusiirrossa valkean teemanappula siirtyy avaten mustan molemmat teemalinjat” (Degener, 38). Esimerkiksi hän antaa tehtävän **29**: 1.Td8? (2.Re3#) Tgx3! 1.Df2? (2.Rd6#) Lxg3! **1.Re2!** (2.Dg8#), 1...Tg3 2.Rd6#, 1...Lg3 2.Re3# (1...c5 2.Txc5#).

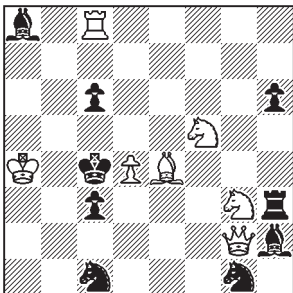
Houkutuspelissä valkean katkonappula mahdollistaa uhkaukset.

Norjalaislaatiijan **30** esittää *naamioidun anti-Nowotny*n. Itse Nowotny-piste sijaitsee e3:ssa, mutta se on mustien ratsujen naamioidu. Valkea avaa alustavasti naamioidut linjat siirtäen Re3:a, ja puolustussiiroillaan musta avaa teemanappuloiden (mTb3 ja mLg5) linjat. Esipeli osoittaa mustan kummankin teemalinjan olevan aluksi suljettu: *1...Rfe2 2.Lf3,Rd2#, 1...Rce2 2.Lf3,Rd2# Alkusiirto **1.Rxf5!** (2.Dd4#) uhkaa vain yhtä mattia, mutta Nowotny-vaikutus paljastuu pian: 1...Rfe2 2.Lf3#, 1...Rce2 2.Rd2#. Runsaat sivumuunnelmat: 1...Td2 2.Rxd2, 1...Lxf6 2.Txf4, 1...gxf5 2.Lxf5#, 1...Rxe6 2.Txe6#, 1...Tb4 2.Rxc3#.

Edellisissä tehtävissä anti- tarkoitti siis siirron ”peruutusta”, kuten 2#-tematiikassa yleensäkin.

Uussaksalaisessa terminologiassa anti-Nowotny tarkoittaa aivan muuta: mustan vastasommitelmaa, jolla se pyrkii torjumaan tai tekemään tyhjäksi valkean Nowotny-uhan. Tehtävä **31**, joka on mielestäni 1900-luvun upeimpia 3#-tehtäviä, havainnollistaa ideaa. Alkusiirto **1.Lg4!** uhkaa Nowotnya 2.Lf5 Txf5/Lxf5 3.Rd3/Td5#, jonka musta torjuu *antikriittisellä* T:n siirrolla 1...Tge5, mutta joutuukin samalla Wurzburg-Plachutta-katkon uhriksi: 2.Re6+ Txe6 3.Td5#. Samoin

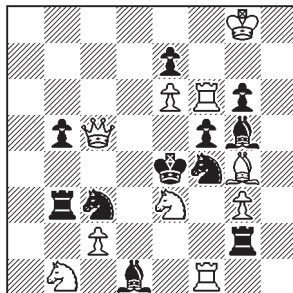
N29. Vjatšeslav Pil'tsenko
Šahmaty 1977

2#

7+9

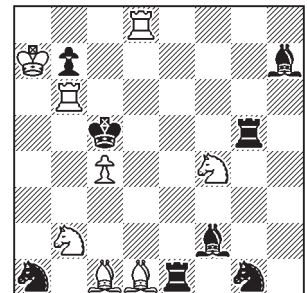
N30. Roald Bukne
L'Echiquier Belge XI/1989

2#

10+11

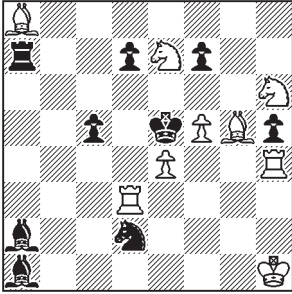
N31. Karl A.L. Kubbel
1. palk. Svjezda Minsk 1928

3#

8+8

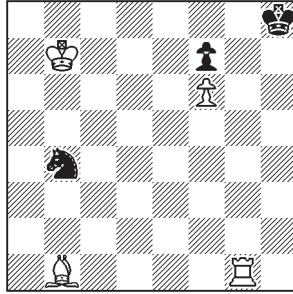
N32. **Wieland Bruch**
4. kum. *Schach* 1980

2#

9+9

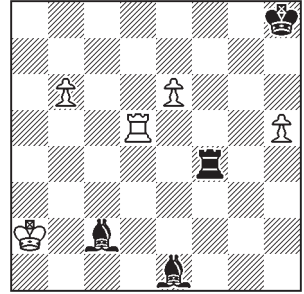
N33. **Herbert Hultberg**
Schackvärlden XII/1942

3#

4+3

N34. **Franz Sackmann**
Deutsche Schachblätter
1910

+

5+4

käy toisen T:n: 1...Tee5 2.Td5+ Txd5 3.Re6#. Jos mL yrittää anti-Nowotnya, se joutuu haitallisen itsekatkon uhriksi: 1...Lb1 2.Ld2 Rc2 3.Rfd3#. Hyvät lisämuunnelmat 1...Rh3 2.Lf3 ~ 3.Tb5# ja 1...Rc2 2.Le6 Txe6 3.Rxe6#.

Itse-Nowotny ja valkeat Nowotnyt

Seuraavan Nowotny-variantin Degener on nimennyt Selbst-Nowotnyksi, enkä ole sille keksinyt parempaa nimitystä kuin suoran käännösvastineen *itse-Nowotny*, jonka Degener kuvaa näin: ”Musta kumooa valkean ensimmäisen asteen kaksoisuhkauksineen siirtymällä valkean tornin ja lähetin leikkauspisteeseen. Jatketulla hyökkäyssiirollaan valkea itse miehittää tämän leikkauspisteeseen, jolloin se luopuu kaksoisuhkauksesta. Kahdessa muunnelmassa nämä uhkaukset kuitenkin palaavat mattisiirtoina takaisin”. (Degener, 376) Esimerkkinä on tehtävä **32**. *1...d5 2.Rxf7#, 1...d6 2.Rc6#, 1...Rxe4 2.Txe4# on jatkettua hyökkäystä rikastava esipeli. Houkutus 1.Reg8? (2.Lf6,Lf4#), 1...Ld5 2.Txd5#, mutta 1...d5! Ratkaisu **1.Rd5!** (2.Rxf7#) yksin uhkauksin, mutta temaattiset uhkaukset palaavat muunnelmamatteina 1...d6 2.Lf6#, 1...Rxe4 2.Lf4#. Lisämuunnelmat 1...Lxd5 2.Txd5# ja 1...Kd6 2.Rxf7#.

Edellisen tehtävän tarkoitus oli myös

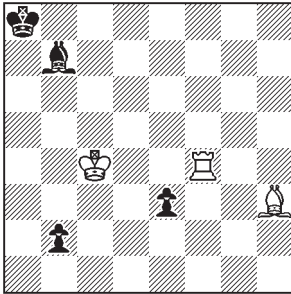
pohjustaa tietä *valkealle Nowotnylle*, eli mustan puolustustarkoituksessa suorittamille Nowotny-katkoille. Kolmisiirtoinen **33** on yksinkertainen kouluesimerkki, jossa valkea välttää anti-Nowotнын valitsemalla oikean pystyriivin mattihyökkäykselleen: 1.Tc1? Rc2! 2.Lxc2/Txc2 Kg8!/Kh7! 1.Td1? Rd3! 2.Lxd3/Txd3 Kg8!/Kh7! **1.Te1!** Rd3/Rc2 2.LxR.

Nowotny lopputehtävissä

Valkeasta Nowotnysta puhuttaessa ei voi sivuuttaa klassikkoa **34**, joka samalla on esimerkki *kameleontti-Nowotnysta*, eli Nowotny-katkoista, jotka tapahtuvat samassa tehtävässä erivärisillä ruuduilla: 1.e7 Te4 2.b7 Lg3 3.Te5 Txe5/Lxe5 4.b8D+/e8D+; 1...La4 2.b7 Tb4 3.Tb5 Lxb5/Txb5 4.b8D+/e8D+.

Lopputehtävät ovat olleet poikkeuksellisen hyvä kasvualusta Nowotny-tulkinnoille moniin muihin tehtäväideoihin verrattuna. Lopputehtävässä **35** musta yrittää samaa kuin valkea edellisessä tehtävässä, mutta valkean tarkat välisiirrot tekevät aiheet tyhjiksi: 1.Tf8+ Ka7 2.Lf5 e2 3.Te8 Le4 4.Te7+! Ka6 (4...Kb6/Kb8 5.Txe4 b1D 6.Te6+/Te8+) 5.Lxe4 (5.Txe4? b1D 6.Te6+ Db6) e1D 6.Lb7+.

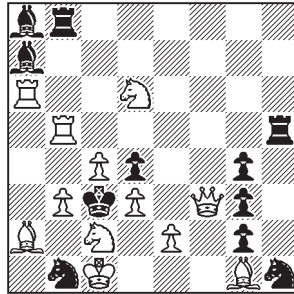
N35. Viktor A. Jakovenko
Sotsialistišeskyj Donbass
1966

+

3+4

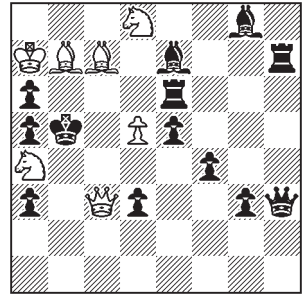
N36. Robin C.O. Matthews
Palk. British Chess
Magazine 1957

3#

12+11

N37. Erich Zepfer
3. palk. Brunner MT 1948

3#

7+13

Rinnakkaiset ja peräkkäiset Nowotny

Nowotny on osoittautunut joustavaksi teemaksi. Yksi esimerkki on sen laajennettavuus 3#-alueelle, mikä antaa mahdollisuuden peräkkäisten ja rinnakkaisten Nowotny-katkojen esittämiseen. Aikamme eturivin 3#-laatijan Robin C. O. Matthewsin 36 tarjoaa jälkimmäisistä klassisen esimerkin. Alkusiirto **1.b4!** luo puolittain hiljaisen uhan 2.Lxb1 Kb3 3.Ta3#. Sitten alkaa Nowotny-ilotulitus: 1...Lb7 2.Tc5 (3.Rb5,Lxd4#), 1...Ld5 2.Tbb6 (3.Rb5,Lxd4#), 1...Tbxb5 2.Dd5 (3.Rxb5,Re4#, 1...Lb6 2.Td5 (3.Rb5,Re4#), 1...Lc5 2.Tb7 (3.Rb5,Re4#), 1...Thxb5 2.Tab6 (3.Rxb5,Lxd4#), ja yhteensä neljällä ruudulla esiintyvän kuuden Nowotny-muunnelman täydentää sivumuunnelma 1...Rd2 2.Ta3+.

Kiinnostava 3#-tulkinta on 37, jossa esiintyy sekä peräkkäisiä että rinnakkaisia Nowotny-katkoja uussaksalaisessa kontekstissa. Koetelmat 1.d6? ja 1.Ld6? kumooa 1...Txd6! ja 1...Lxd6!. Nowotny-esitoimi **1.Rf7!** uhkaa uutta Nowotny-katkoa 2.Rd6+! Txd6/Lxd6 3.Db3/Lc6#. Muunnelmissa 1...Txf7 2.d6 ja 1...Lxf7 2.Ld6 Nowotny-katkojen koetelmat toteutuvat.

Puhtaita peräkkäisiä Nowotny-katkoja tarjoaa 4# 38, joka sattui jäämään hyvin mieleeni toimiessani tuolloin lähdelehden

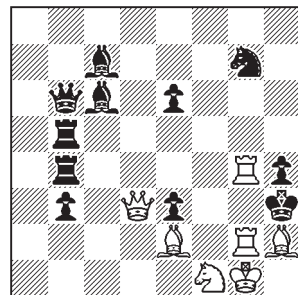
toimittajana. Tehtävä pääsi niukasti mutta ansaitusti ajankohdan Fide-albumiin. Hyvät Nowotny-houkutukset 1.Le5? Lxg2! ja 1.Te4? Tg5! toimivat loogisina johdantoina alkusiirrolle **1.Dd5!**, jonka sisältämät useat uhkaukset musta pystyy torjumaan temaattisilla lyönneillä d5:een: 1...Txd5 2.Le5! (3.Th2#) Lxe5 3.Tf4! (4.Lg4,Th2#), 1...Lxd5 2.Te4! (3.Lg4#) Txe4 3.Lf4! (4.Lg4,Th2#). Sivumuunnelma 1...Dd4 2.Txd4 Txd4 3.Lf4[xc7] on dualistinen.

Nowotny apu- ja itsematissa

Nowotny taipuu esitettäväksi kaikenpituisissa mattitehtävissä ja lopputehtävissä, mutta myös itsemateissa ja ehkä hiukan

N38. Andrej Lobusov & Andrej Spirin

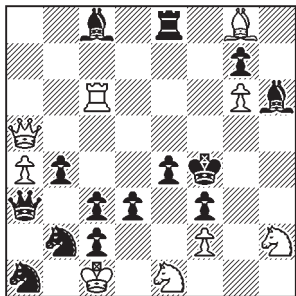
1. palk. Suomen Shakki 1987–88

4#

7+11

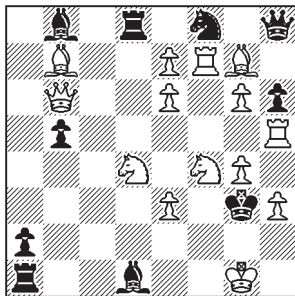
N39. **Jakov Vladimirov**
Kum. *Probleemblad* 1980

i#2

9+14

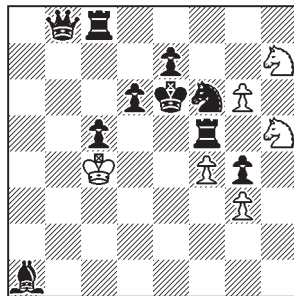
N40. **Milan R. Vukcevic**
1. palk. *Chess Life* 1991

3#

14+10

N41. **Roman Fjodorovitš & Jevgen M. Gavriliv**
1. palk. *Uljanovskaja pravda*
1984

a#2

6+10

yllättäen jopa apumateissa. Ensimmäiseksi on esiteltävä *moskovalainen Nowotny*, joka on nimennomaan itsemattiteema. Tehtävä **39** havainnollistaa, mistä on kysymys. Houkutus 1.Le6? uhkaa 2.De5+ hyödyntäen vain toisen Nowotny-katkoista. Jos 1...Txe6, valkea hyödyntää nyt myös toisen: 2.Df5+. Sivumuunnelma 1...c2 2.Tc4+ ja kumous 1...Rb3+! Toisessa houkutusessa kaikki sujuu toisin päin: 1.Te6? (2.Df5+) Lxe6 2.De5+. Sivumuunnelma 1...e3 2.Rxd3+ ja kumous 1...Tf8! Eräänlainen vuorotteluteema siis. Ratkaisu on **1.Tc4!** (2.Rxd3+) Td8/La6 2.De5+/Df5+. Alkuaseman torjumaton shakkaus 1...Rb3+ on vakava puute, mutta ei vienyt tuomarin yöunia.

Tehtävän **40** yksi huomattavimmista 1900-luvun jälkipuoliskon laatijoista oli erityisesti perehtynyt Nowotny-tematiikkaan muun muassa monisiirtoisissa mattitehtävissä, mutta tällä kertaa ihailimme hänen itsemattiaan. Houkutuspeli 1.Tf6? (2.Rde2+) Txd4! ja 1.Lf6? (2.Rfe2+) Lxf4! perustelee Nowotny-katkon tarpeellisuuden alkusiirroissa. **1.Dd6!**, joka uhkaa 2.Rd5+ L/Txd6 3.Tf3+. Muunnelmat 1...Txd6 2.Lf6! ~ 3.Rfe2+ Lxe2# ja 1...Lxd6 2.Tf6! ~ 3.Rde2+ Lxe2#. Lisämuunnelmat 1...Rxc6/Rxe6 2.Rxc6+/Rfxe6+ T,Lxd6 3.Tf3+. Nowotny-alkusiirto ja päämuunnelmissa valkea

Grimshaw. Epätyypilliseksi Nowotny-katkon tekee kaksoisuhan puuttuminen.

Epätyypillisistä katkoista voi myös puhua Nowotny-apumattien yhteydessä. Niissä kysymys on ennen muuta siitä, miten valkea onnistuu häviämään tempon ja siitä, että Nowotнын menestyksellisyys perustuu ”yhteistoiminnan hengessä” tapahtuvaan temaattiseen lyöntiin juuri ”oikealla” napulalla. **41** on hyvä esimerkki: 1.Rd7 R7f6 2.Txf6 Rg7#, 1.Re8 R5f6 2.Lxf6 Rf8#.

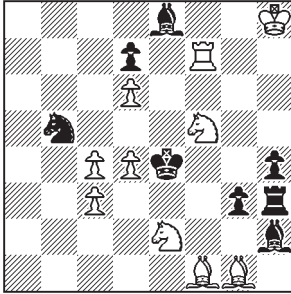
Suomalainen Nowotny a#-tehtävässä on melkoinen harvinaisuus, enkä tiedä, onko muita esimerkkejä kuin **42** olemassa. Valkean on 1. siirrollaan annettava mustalle siirto, joka ei torju mattisiirtoja 2...Rxd6 ja 2...Rxc3, jotka suojaavat mK:n jäljelle jäävät pakoruudut d3 ja f3. Eli koetelma 1.Rxd6 Re~? 2.g2 Rxd6? ja ratkaisu 1.Rxd6 Rcxg3! 2.Txc3 Rxd6#, toinen koetelma 1.Rxc3 Rf~? 2.g2 Rxc3? ja ratkaisu 1.Rxc3 Rfxg3! 2.Lxc3 Rxc3#.

Ennätyksiä

Tässäkin kirjoitelmani osassa olen jo esitellyt pari tehtävää, joita voinee kutsua ennätyksiksi. Tehtävässä 38 esiintyy rinnakkaisissa muunnelmissa yhteensä 6 eri Nowotny-katkoa 3 siirron mattitehtävässä.

N42. Marjan Kovačević,
Reto List & Markus Ott

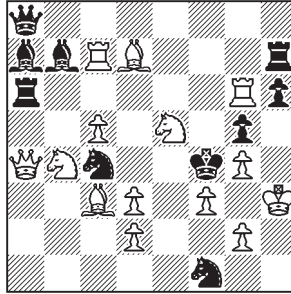
2. palk. Sredba na
solidarnosta 1983

a#2

10+8

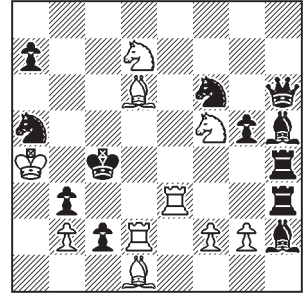
N43. Johan C. van Gool
Journal de Genève 1978

2#

14+10

N44. Michael Lipton
Erik.palk. The Problemist
1963

2#

10+12

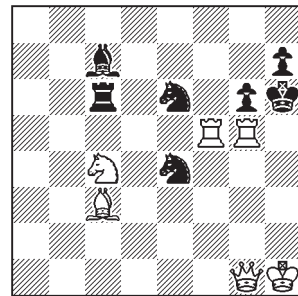
Tehtävässä 40 on peräkkäisiä Nowotny-katkoja 3+3 monisiirtoisessa. Tehtävässä 43 esiintyy seitsemän Nowotny-katkoa *samassa ruudussa*, kuusi niistä tietysti houkutus-siirtoina. 1.c6? (2.Rd5,Tf6#) Ld4!, 1.Rbc6? (2.Dxc4,Tf6#) Rg3!, 1.Rec6? (2.Rd5,Tf6#) Rfe3!, 1.Dc6? (2.Rd5,Tf6#) Rce3!, 1.Lc6? (2.Rd5,Tf6#) Dd8!, 1.Tgc6? (2.Rd5,Rg6#) Dg8!, 1.T7c6! (2.Rd5,Tgf6#) 1...Rfe3 2.g3#. Aika huikea tekninen taidonnäyte. Harmi tietysti, että oikean alkusiirron tekävä nappula on muissa vaiheissa tarpeeton.

En tiedä satavarmasti, mikä on 2#-tehtävissä ehdoton ennätys, mutta 44 on hyvä kandidaatti: seitsemän Nowotny-katkoa houkutuksissa, kahdeksas ratkaisussa. 1.f3? (2.Tc3,Le2#) cxd1R!, 1.Rg3? (2.Tc3,Re5#) Td4!, 1.Tg3? (2.Re3,Re5#) Te4!, 1.g4? (2.Le2,Td4#) cxd1D!. 1.f4? (2.Re5,Td4#), Rc6!, 1.Lf4? (2.Rd6,Td4#) Rxd7!, 1.g3! (2.Tc3,Re5#).

En malta olla vielä esittelemättä vanhaa monisiirtoista, jonka esittämän teeman olen ristinyt *epäsymmetriseksi Nowotnyksi*. Määritelmä: ”Alkusiirrollaan valkea nappula siirtyy vastustajan kahden erikulkuisen nappulan leikkauspisteeseen uhaten välittömästi hyödyntää vain toisen katkoista. Kun vastustaja torjuu välittömän uhan lyömällä leikkauspisteeseen, alkusiirto osoittautuu

myöhemmin myös toisen teemanappulan katkoksi”. Voisi ehkä muotoilla paremminkin, mutta tarkoittamani tehtäviesimerkki on 45: 1.Rd6! (2.Dh2,Rf7#), 1...Lxd6 2.Th5+ gxh5 3.Lg7+ Rxg7 4.Dg5+ Rxg5 5.Tf6#. Sivumuunnelmat 1...Txc3 2.Dh2+ Th3 3.Dxh3+ Kg7 4.Tf7+ ja 1...Re~+ 2.DxR Txc3 3.Dh2 + Kg7 4.Tf7+. Toinen uhkaus 2.Rf7# on tietysti temaattisesti häiritsevää, mutta samalla teknisesti välttämätön.

N45. Franz Schrüfer
Vasárnapi Ujság 1875

5#

6+7

Lopuksi

Lähes päivälleen 160 vuotta sitten itävaltalais-tšekkiläinen Anton Nowotny julkaisi ensiesityksensä teemasta, joka

myöhemmin nimettiin hänen mukaansa. Se oli yksi joukosta leikkauspistesommitelmia, jotka näkivät päivänvalon Henry Lovedayn intialaisen (julkaistiin 1845) vanavedessä niin sanotun siirtymäkauden (1845–1865) aikana, joka oli yksi tehtäväsäkin hedelmällisimpiä ajanjaksoja. Sieltä hakivat myöhemmin Johannes Kohtz ja Carl Kockelkorn innoituksena luonnostellessaan uuden ns. uussaksalaisen koulun periaatteita (*Das indische Problem*, 1903).

Nowotнын ensityö ja Adolf Bayersdorfin vuonna 1866 laatima kaksinkertainen teemaesimerkki esittivät *kriittisiä Nowotny-katkoja*. Juuri ne saivat innostuneimman vastaanoton uussaksalaisilta laatijoilta, jotka katsoivat kriittisen pelin kuuluvan olennaisesti sommitelmaan, eli että mustan teemanappula tai molemmat niistä kyyditettiin kriittisen ruudun huonommalle puolelle ennen temaattista katkoa. Tässä kirjoitelmassa olen jättänyt tämän lukuisia loisto-tehtäviä synnyttäneen laadintasuuntauksen käsittelemättä – satunnaisia esimerkkejä lukuun ottamatta.

Sen sijaan olen keskittynyt niihin moniin *suoran* (tai *välittömän*) *Nowotny-katkon* variantteihin, joita kehiteltiin 1900-luvulla, erityisesti toisen maailmansodan jälkeen. Yksi Pentti Solan nerokkaimmista keksinnöistä oli *suomalainen Nowotny*, joka on paitsi Nowotny-pelin myös jatkettun hyökkäyksen yksi variantti. Se onkin ollut yksi Nowotнын hedelmällisimmistä laajennuksista, jota on lisäksi hyödynnetty monien muiden varianttien synnyttämisessä.

Nowotny on kaiken kaikkiaan osoittautunut yhdeksi suosituimmista teemoista. Yhtenä syynä on varmasti ollut sekä sen yhdisteltävyys muihin strategioihin että sovellettavuus eripituisiin mattitehtäviin ja jopa loppu-, apumatti- ja itsemattitehtäviin. Kirjoitelmani ei pysty kuin hiukan raapaisemaan pintaa, mutta kehotan lukijaa tunkeutumaan pintaa syvemmälle muiden laatimia töitä tutkimalla ja oman laadinnan kautta.

Heterodoksisesti suuntautunut laatijakin voi kaivaa esiin kultahippuja. Yleisen määritelmän mukaan Nowotnyssa ”valkea uhraa nappulansa kahden erikulkuisen linjanappulan [rider] leikkauspisteessä”. Aituri [Nightrider] yhtenä katkottavana nappulana tulee mieleen, mutta tehtäväsäkillistä faunahan riittää täyttämään pienen eläintarhan.

Lähteet:

- Breuer, Josef: *Beispiele zur Ideengeschichte des Schachproblems*. Die Schwalbe: Düsseldorf 1982.
- Chlubna, Friedrich: *Das Matt des weißen Königs*. Eigenverlag: Wien 1995.
- Degener, Udo: *Von Ajec bis Zappas. Problemschach-Lexikon der Zweizüger-Themen*. Udo Degener Verlag: Potsdam 2012. 2. korrigierte und erweiterte Auflage.
- *FIDE Album 1945–1955*. Šahovska naklada: Zagreb 1964.
- *FIDE Album 1986–1988*. Edition feenschach–phénix: Aachen 1995.
- Janevski, Živko & Stolev, Nikola: *Sovremeniot pomošen mat vo dva potega – The Modern Helpmate in Two*. Skopje 1989.
- Kasparjan, Genrih M.: *Razvitie etjudnyh idej*. Ajastan: Jerevan 1979.
- Litmanowicz, Władysław & Giżycki, Jerzy: *Szachy od A do Z I*. Sport i Turystyka: Warszawa 1986.
- Velimirović, Milan & Valtonen, Kari: *The Encyclopedia of Chess Problems. Themes and Terms*. Šahovski informator: Beograd 2012.
- Zelepukin, Nikolaj P.: *Slovar' šahmatnoj kompozitsii*. Zdorov'ja: Kiev 1984.

Sähköiset/online/public domain -lähteet:

- PDB (Die Schwalbe)
- yacpdb (Dmitry Turevski)

Abbreviations:

Erik.palk. = Special Prize
palk. = Prize
kum. = Honorable Mention

main. = Commended

Ennen = before

v. = year

pieces: s = Pawn, R = Knight, L = Bishop,

T = Rook, D = Queen, K = King

colors: m = black, v = white.

Summary

In this article (1st part was published in Tehtäväniekka 6/2013) I have discussed one of the most popular and flexible themes, Nowotny, concentrating on the direct mate, mostly 2# interpretations. The first by Antonin Nowotny (N1) was a critical intersection point rendering, and Adolf Bayersdorfer's N3 in 1866 doubled the critical decoy of the black thematic pieces. However, a few examples excluded, I do not pay much attention to the New German approach to the theme.

I make an attempt to deal with Nowotny themes in chronological order, since sometimes the more recent innovations demand the appreciation of the older ones, simply because the new ones maybe syntheses of the older ones. The list of the names of the innovations is impressive: Latvian, Finnish, Romanian, English, Azerbaijan, Baku, Anglo-Latvian and Anglo-Finnish Nowotny. The labels are not, of course, transparent, and therefore definitions are needed. Maybe the new Encyclopedia of Chess Problems. Themes and Themes (Beograd 2012), or Udo Degener's Von Ajec bis Zappas (Potsdam 2012) can provide you with the assistance you need.

But the list is not yet complete: there are Bernard Nowotny, Half-Nowotny and Single-Threat Nowotny, Finnish Pseudo-Nowotny, Self-Nowotny, two kinds of Anticipatory Nowotnys (of which one is German Nowotny), two kinds of Anti-Nowotnys, White Nowotny, Moscow Nowotny (a self-mate theme), and Chameleon Nowotny. Then there are particular kinds of Nowotnys for

self- and help-mates.

I contend myself with giving you these lists, because I trust that the 45 examples with elementary Finnish help you to spot which is what. The title of this article is "Nowotny family is expanding I&II", and I was startled, as I saw how big the family has grown during 160 years!

As icing on the cake, there are yet a few task (or record) presentations.: N36, N38, N43 and N44. Probably you are familiar with many examples, but I hope you find a few fresh and tasty ones, too.

The general condensed definition of Nowotny as "a move of a piece onto the intersection point of two enemy riders, the move usually creating a double threat" implies that the theme is also applicable in the heterodox realm, where the great number of different riders should offer new possibilities!

Kari Valtonen

chessproblem.valtonen@gmail.com

Merkipäiviä vuonna 2014

100 vuotta syntymästä	
Leo Valve	4.5.
Aarne Dunder	9.6.
95 vuotta	
Eero Saarenheimo	21.6.
80 vuotta	
Martti Lehtisalo	29.6.
75 vuotta	
Lars Svartström	15.11.
70 vuotta	
Ilkka Blom	19.2.
Hannu Harkola	21.9.
60 vuotta	
Teppo Mänttä	22.11.
Kari Valtonen	26.4.
50 vuotta	
Petteri Paronen	1.5.

ST onnittelee!

Syyspäivät 2013

Vuoden 2013 syyspäivät vietettiin Satakunnassa, Kokemäellä sijaitsevalla Anttilan tilalla. Tapaamispaikka on tullut tutuksi aktiivisille tehtävätapaamisissa vieraileville niekoille ja jatkoahan seuraa tänä vuonna.

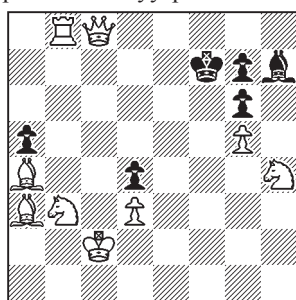
Ohjelma oli tuttua ja turvallista, mutta silti mielenkiintoista. Ratkaisemista, laadintaa, keskusteluja ja mielipiteiden joskus värikästäkin vaihtoa. Seuraava raportti on tavallista suppeampi, koska tietokoneella tehdyt muistiinpanot tapahtumista ovat pysyvästi kadonneet bittitaivaaseen.

Paikalle saapui kaksitoista osallistujaa maan eri kolkista, kaksi jopa ulkomailta asti.

Osallistujien teemoittamassa ja yhdessä tuomitsemassa pikalaadintakilpailussa aiheena oli samanväristen upseerien paikanvaihto. Ylivoimaisen voiton vei hieno itsematti, joka on monella tavalla mieleenjäävä tehtävä:

Terho Marlo

1. palkinto ST syyspäivät 2013 TT

i#7

6+9

1.Ra1 Lg8 2.Tb2 Lh7 3.Dd7+ Kg8 4.Kb3 Kh8
5. Df7 Lg8 6.Rxg6+ Kh7 7.Rc2 Lxg6#.

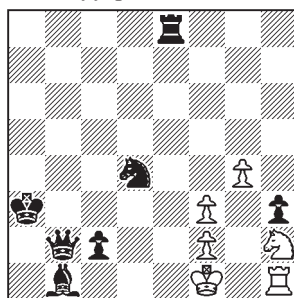
Kolminkertainen teemaesitys: Rb3&Kc2, Kf7&Lh7, Kg8&Lh7.

Laadintakilpailussa syntyi kaksi tehtävää, jotka olivat laatijoittensa esikoiset. Antti Parkkisen ideaan perustuva apumatti, jonka muotoa hioivat Henry Tanner ja Mikael

Grönroos, julkaistaan laatijoiden viillattua tehtävän valmiiksi. Turkulainen pelishakin Suomen mestari avasi laadintauransa seuraavalla tehtävällä, jonka muodon työstämiseen osallistuivat myös Perkonoja ja Paavilainen. Kahden nykyisen ja yhden entisen turkulaisen oivaa yhteistyötä! Paikanvaihdot Ka2&Lb1 ja Kf1&Rh2, hieno idea, joka ei varmaan jää laatijan joutsenlauluksi!

Vilka Sipilä

ST syyspäivät 2013 TT

a#4

6+7

1.Ka2 Kg1 2.Kal Rf1 3.La2 Kh2 4.Kb1 Rd2#

Ratkaisukilpailussa oli kohteina 12 Neal Turnerin valitsemaa tehtävää, joista parhaiten suoritui Paavilainen maksimipistein.

Tehtäväillat

Pääkaupunkiseudun tehtäväillat jatkuvat parillisten viikkojen keskiviikkoina Shakkiareenalla, osoite Hiomotie 10, 00380 Helsinki. Ovimaksu on 2 EUR per käyntikerta, ellei kävijällä ole vuosikorttia Shakkiareenalle. Aloitus aika on noin klo 18.30, mutta sekä aikaisemmin että myöhemmin saa tulla! Tehtäväiltojen aikana ja muulloinkin on mahdollisuus tutustua ST:n kirjastoon ja lehtikokoelmiin.

ENSIPAINOKSET – ORIGINALS

Tällä palstalla julkaistavat ensipainokset ottavat osaa lehden vuosikilpailuihin. Ratkaisukilpailusta sen sijaan luovutaan, ST:n vuosikokouksen 2014 päätöksellä. Ratkaisijoiden määrä on ollut melko vähäinen ja tuntuu siltä, että kilpailusta on ollut enemmän vaivaa kuin hyötyä. Samaan käytäntöön on siirrytty monissa muissakin tehtävälehdissä.

Alkaen lehdestä 1/2014 ensipainosten ratkaisut julkaistaan samassa lehdessä kuin ensipainoksetkin. Viime vuoden vielä julkaisemattomat ensipainosten ratkaisut julkaistaan lehdissä 1 ja 2/2014.

Laatijoita pyydetään yhä lähettämään tehtäviään osastojen toimittajille: mattitehtävät Mikael Grönroosille, apumattit Terho Marlolle, itsematit Johan Beijelle, satushakki- ja retrotehtävät Hannu Sokalle sekä lopputehtävät Pauli Perkonojalle.

Kommentit Terho Marlolle, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa (terho.marlo@hotmail.com).

Suurissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa temaatista houkutusta, **e** esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Apumateissa vaihdelma ilmaistaan asteriskilla, esim. a#2*.

Originals published in this section are eligible for the informal tournaments of the magazine. However, the annual meeting of Suomen Tehtäväniekat in 2014 decided to end the solving competition of the original problems and studies published in Tehtäväniekka. The main reasons are that the number of solvers has been rather modest and organising the solving competition has demanded some effort, but has given little in return. Similar kind of arrangements have been made in other chess composition magazines.

Starting from the issue 1/2014 the solu-

tions of the originals will be published in the same issue in which the diagrams are published. The not yet published solutions from the past issues will be published in the TN 1/2014 and TN 2/2014.

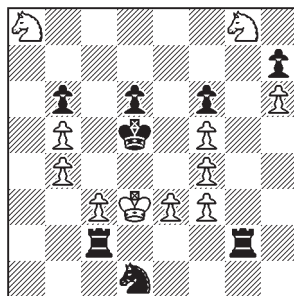
Composers are still requested to send their original compositions to the editors: direct mates to Mikael Grönroos; helpmates to Terho Marlo; selfmates to Johan Beije; fairies and retros to Hannu Sokka and studies to Pauli Perkonoja. All comments should be sent to Terho Marlo, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa, Finland (terho.marlo@hotmail.com).

*In direct mates (n#) and selfmates (i#n) **h** under the diagram means a thematic try, while **e** means setplay. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (=helpmate in two with setplay).*

Piece abbreviations are: K = King, D = Queen, T = Rook, L = Bishop, R = Knight.

Aprillipäivätehtävä

Karl Fabel
Die Welt 1951

Valkea siirtää eikä voita

4.Rc7+Txc7 patti
Txc4 5.fxc4#, 2.e4+! Txc4 3.Re7+ Txe7
1.c4+! Txc4 2.Rc7+? Txc7 3.Re7+Txe7 4.e4+

MATTITEHTÄVÄT – DIRECT MATES

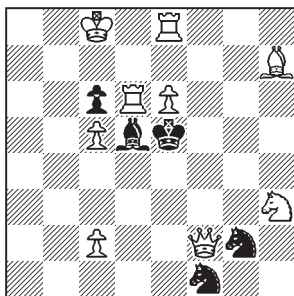
Mikael Grönroos, Savenottotie 10 C 8, 65280 Vaasa, Finland (mikael.gronroos@fimnet.fi)
Tuomarit – Judges: 2# 2013–2014: NN, 3# 2014–2015: NN, n# 2014–2015: NN

Tehtäväniekkalehden linja on nyt muuttunut sikäli, että tämän vuoden alusta ei enää ylläpidetä ensipainosten ratkaisukilpailua. Tästä numerosta alkaen ratkaisut annetaan

samassa lehdessä. Ratkaisemisesta voi toki nauttia entiseen malliin. Tälläkin kertaa on tekijöinä tuttuja laatijoita.

4114. Tarmo Palin

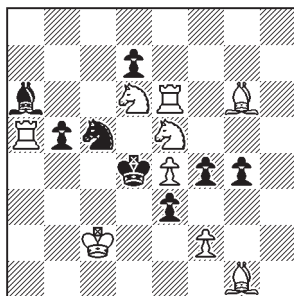
Nokia

2# hhhhh 9+5

4115. Ismo Tompuri

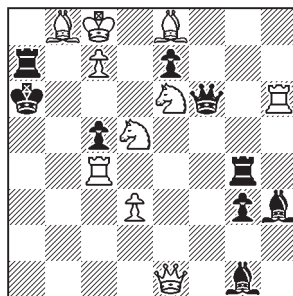
Hamina

2# e 9+8

4116. Gerhard Maleika

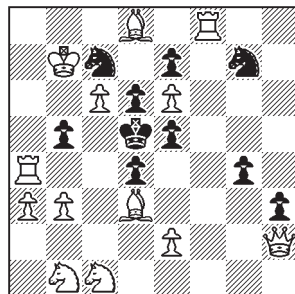
GER

2# 10+9

4117. Ismo Tompuri

Hamina

3# h 13+10

MATTITEHTÄVÄENSIPAINOSTEN RATKAISUT TN 3/2013

4037. Tompuri 1.Rd3? (2.Dxc5#) 1.- b6! 1.Rd1? (2.Re3#) 1.- Kd5! 1.Txf5? 1.- b5! Db6? (2.Db3,Lb3#) 1.-Kd5! 1.Rg4! (2.Re3#) 1.- Kd5/Le3/fxg4/f4/Rd5 2.Lb3/Rxe3/Da4/Da4/Re5#. Mihinkähän Lf8:aa tarvitaan (OH); Koska ratkaisussa se on työtön, arvelen sillä olevan tehtävää houkutuspelissä... (Ratk.toim.)

4038. Janevski 1.- f4 2.Rc4# 1.- R~ 2.Dxa7# 1.- Kf4 2.Dxd2# 1.Dc7![2.Rc4#] 1.- Kf4 2.Rg4# (2.Rc4?) 1.- R~ 2.Dc5#. #. Houkuttelevaa on 1.b8D? mutta heti hylättävä, sillä jos se kävisi, niin myös b8L kävisi (OH)

4039. Onkoud 1.Txd6? (2.Rc4# A) 1.- Tc2 2.d4# B (Lh1 linjan avaus) 1.- Tc5 2.Te6# (Td6 päästö) 1.- cxd5! 1.Rxd6! (2.d4# B) 1.- Td2,Txd5 2.Rbc4# A (Lh1 linjan avaus) 1.- c5 2.Rdc4# (Rd6 päästö), Rice ja Pseudo-Le Grand.

4040. Pitkänen 1.Ka4 Lf2 2.e3 Txf1 3.Le7 Lh4 4.Lc5 Txf4 5.exf4 Lf2 6.Lxf2 d1R 7.Ld4+ Rb2+ 8.Ka3 9.Lxb2#. Meni vähän liian helposti. Jotain mätää? (RN)

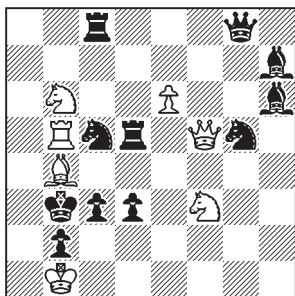
ITSEMATIT – SELF MATES

Johan Beije, Korenbloemweg 83, NL-1338 XT, Almere, Nederland (johan.beije@live.nl)
Tuomari – Judge: 2012–2013: **Diyan Kostadinov**

Andreilta mukava kaksisiirtoinen aloitteleville ratkaisijoille. Tuo oli myös avauslause edellisessä numerossa, mutta valitettavasti tehtäväkuviussa oli virhe, joten tässä toinen yritys. Kolmisiirtoinen itsematti on ylimääräinen bonustehtävä Andreilta, se sopii myös aloittelijoille. Stjopotškinilta venäläistä voimaa valkean korotuksen jälkeen itsematin pakotukseen.

Andrei brings a nice 2 mover for the novice solvers, that was the opening-line from previous issue. Unfortunately there was an error in the diagram, so a second change this time. An extra bonus problem by Andrei is his selfmate 3, also for novices. Russian power after a white promotion to force the selfmate by Styopochkin.

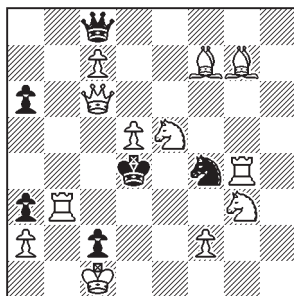
4118. Andrei Dikusarov
RUS

i#2

7+11

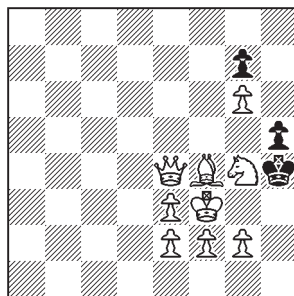
4119. Andrei Dikusarov
RUS

i#3

12+6

4120. Anatoli Stjopotškin
RUS

i#8

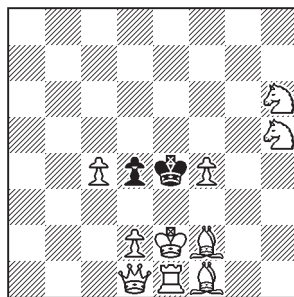
9+3

ITSEMATTIENSIPAINOSTEN RATKAISUT TN 3/2013

4047. Pitkänen 1.Dc6! c1L 2.Lc2 Lxc2
3.Rb7+ Ka4 4.Tbxb4+ Ka3 5.Dc3+ Lb3
6.Dxc1+ Txc1#, 1... c1R 2.Ta3+ bxa3 4.Rb3+
Rxb3 4.Dc7+ Ka6 5.Ta4+ bxa4 6.Ld3+
Lxd3# 5... Ra5 6.Ld3 Lc2#/Lxd3#. A difficult key (RL)

4048. Dowd 1.Rg5+! Kxf4 2.Kd3 Kxg5
3.Te6 Kf4 4.Lh3 Kg5 5.Dg1+ Kf4 6.Ke2
d3+ 7.Kf1 Kf3 8.Le1 Kf4 9.Rh5+ Kf3
10.Te2 dxe2#. A checking key is no weakness in Fata Morgana type problems. In my mind the original version is clearly better so that it was even unnecessary to publish at all the new version. I like the wK play from e2 to d3 while the wk aims to f1 after all! (HHu)

Author: This one can be built so it has a "quiet" key and a switchback of the WS:

But as you can see this loses the sacrifice of the WS, and the other WS does not move (with no part in the final mate), whereas

in the first position, it does and even takes over the function of the sacrificed WSh3 by guarding f4. 4. Lh3 is an interesting clearance move, opening up g1 for the WD, f1 for the WK, and also sacrifices the power of the WL so that the mate can take place on e2. It isn't really needed on h3 (g4 is and will remain covered) but that is the only place it could "get out of the way."

Tämän voisi toteuttaa myös hiljaisella alkusiirrolla: Ke2 Dd1 Te1 Lf1 Lf2 Rh5 Rh6 sc4 d2 f4 – Ke4 sd4 (10+2), i#10, 1.Rg7 jne.

Silloin kuitenkin jäisi ratsun uhraus tekeväksi ja Rh6 hyvin passiiviseksi. (Laatija) **4049. DOWD** 1.Dd7! Kg8 2.Lh4 Kf8/Kh8 3.Lf6(+) Kg8 4.Tg1+ Kf8 5.Le7+ Kf7 6.La3+ Kf6 7.Kd1 Ke5 8.Df7 Ke4 9.Te1+ Kd3 10.Rb4+ Kd4 11.Rc6+ Kd3 12.Lc1 c2#. *Author: The idea is to combine pawn minimal in miniature with the theme of Platzwechsel (L/T) and a switchback WD. L/T-paikanvaihto ja vD:n paluu ms-minimaalissa. (Laatija) Good mechanism (RL)*

SATUSHAKKI JA RETROT – FAIRIES AND RETROS

Hannu Sokka, Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku, Finland (hannu.sokka@saunalahti.fi)
Tuomari – Judge: 2012–2013: NN, 2014: NN

Satuvaatimukset

S-alkuiset vaatimukset ovat **sarjasiirtoisia**, joissa alkava osapuoli tekee vaadittavan määrän siirtoja; suorassa sarjasiirtoisessa matissa (s#n) musta ei siirrä kertaakaan; sarjasiirtoisessa apumatissa (sa#n) valkea tekee lopussa mattisiirron ainoalla siirrollaan; = päämääränä on patti; sarjasiirtoisessa omapatissa (s-oma=) valkea tekee kaikki siirrot ja pyrkii asemaan, jossa se on patissa (musta ei siirrä kertaakaan).

Apuitematissa valkea alkaa ja pyrkii mustan avulla asemaan, jossa valkea voi tehdä yhden siirron itsestään.

Johtopeli. Kuvion asemaan pyritään pelin alkuasemasta annetussa siirtoluvussa; jos vaatimuksena on esim. jp 10, molemmat tekevät 10 siirtoa.

Duplex-apumatissa on normaalin musta-alkuisen a#:n lisäksi myös valkea-alkuisen a#, jossa valkeasta tehdään matti.

Satuehdot

KoBul-kuninkaas. Kun nappula (ei sotilas)

omalta puolelta lyödään, kuningas muuttuu lyödyn nappulan kaltaiseksi kuninkaalliseksi nappulaksi. Toisaalta kun oman puolen sotilas lyödään, kuninkaallinen nappula muuttuu (takaisin) normaaliksi kuninkaaksi.

Andernach. Lyövä nappula (ei kuningas) muuttaa lyönnin jälkeen väriinsä.

Take&Make. Lyövän nappulan täytyy lyötyään tehdä vielä jatkosiirto, jonka tekotavan määrää lyöty nappula. (Jos esim. R lyö T:n, R siirtyy lyöntiruudusta edelleen kuten T.) Jatkosiirto ei voi olla lyönti. Jos jatkosiirto ei ole mahdollinen, lyönti on laiton. Shakit ovat tavanomaisia. Sotilaat eivät voi koskaan siirtyä perusrivilleen. Siirto on loppuun suoritettu vasta jälkimmäisen siirron jälkeen.

KöKo Siirto on mahdollinen vain, jos tulo-ruudun vieressä sijaitsee (yksi tai useampi) nappula.

AntiCirce Clone Lyövä nappula (myös K) muuttuu lyömänsä lajiseksi ja syntyy saman tien uudelleen ruudulla, jolla vastaava lyövä nappula syntyisi antikirkessä. (Jos esim. musta löisi valkealta vaalearuutuisen lähetin, lyövä nappula muuttuisi lähetiksi ja syntyisi

ruutuun c8.) Jos syntymäruutu on miehitetty, lyönti on laiton. Poikkeuksena edellä olevasta shakkaava tai matin tekevä nappula ei muutu kuninkaaksi, vaan se syntyy (jos se löisi K:n) oman lajinsa syntymäruutuun (jolloin shakin voi torjua miehittämällä tämän syntymäruudun).

Kirke Lyödyt nappulat (eivät K:t) syntyvät uudelleen ruudulle, jolla vastaava nappula sijaitsee pelin alkuasemassa; upseerien lyöntiruudun väri määrää niiden syntymäruudun värin; sotilaat syntyvät lyöntilinjan 2. (valkeat) tai 7. (mustat) ruutuun. Jos lyöntiruutu on miehitetty, lyönti on normaali.

Vastavartiosotilasshakki Kun upseeri siirtyy riveillä 2–7, lähtöruutuun syntyy (siirron osana) vastustajan värinen sotilas; yhdellä puolella voi kerrallaan olla korkeintaan 8 sotilasta.

Shakki960:ssä eli FischerRandom-shakissa pätevät muuten normaalit säännöt, mutta upseerien paikat aloituksessa arvotaan.

Max (maksimumeri) on pisin siirtoinen, **Min (minimummeri)** on lyhin siirtoinen; ehdossa MaxMax (kaksoispisin siirtoinen) pisin siirtoisehto koskee molempia; ehdossa **MinMax** ensimmäinen ehto koskee valkeaa, jälkimmäinen mustaa; pisin siirtoisissa sen osapuolen, jota ehto koskee, on tehtävä geometrisesti pisin laillinen siirto mitattuna lähtöruudun keskipisteestä tulo ruudun keskipisteeseen; lyhin siirtoisissa vaaditaan vastaavasti geometrisesti lyhimpiä laillisia siirtoja; **vMin** lyhin siirtoisehto koskee vain valkeaa.

Satunappulat

Heinäsiirkka (kuviassa ylösalainen D) siirtyy D:n linjoilla ns. pukkinappulan takana olevaan ruutuun (jolloin siellä mahdollisesti sijaitseva vastustajan nappula tulee lyödyksi).

Ruus (1,2)-juoksija, joka tekee peräkkäisiä kaartuvia R-siirtosarjoja kääntyen aina vähän

samaan suuntaan, esim. d2-b3-a5-b7-d8-f7-g5-f3-d2.

Kuninkaalliseen nappulaan kohdistuva lyöntiuhka on shakki (ja torjumaton lyöntiuhka vastaavasti matti).

Leijona liikkuu muuten kuten heinäsiirkka, mutta sen ei tarvitse pysähtyä välittömästi pukkinappulan takaiseen ruutuun.

Kirahvi on 1,4-juoksija; esim. b1-a5, b1-c5 tai b1-f2.

Kenguru on heinäsiirkkan johdannainen; se hyppää kahden (samalla D-linjalla sijaitsevan) pukkinappulan yli; pukkinappulat voivat sijaita välittömästi peräkkäin tai niiden välissä voi olla yksi tai useampi ruutu.

Visiiri (eli lyhyttorni) siirtyy ruudun kerrallaan vaaka- tai pystysuoraan.

Some stipulations

a# is helpmate

i= is selfstalemate

ai# is helpselfmate (white begins)

sa# is ser-h#

s= is ser=-

s-oma= is ser-!= (seriesautostalemate)

The last stipulation means that white makes all the moves and is, in the end, in a stalemate position.

*In a **Duplex** h# there is also a solution where white begins and is mated.*

Proofgame (often also *Shortest Proof Game* or *SPG*) Find the moves from the initial array of the chess game to the given position.

Fairy conditions

KoBulKings When a piece (not a pawn) of his own side is captured, a King transforms into a Royal piece of the same type as the captured one. When the King is in the form of any Royal piece and there is a capture of one of the pawns of his own side, he becomes a normal King again.

Andernach On making a capture, a unit (ex-

cept a King) changes colour. A “new” white Rook appearing on a1 or h1, or a black Rook on a8 or h8, can castle.

Take&Make When a piece captures (including King), it must move again from its arrival square as the piece it captured (colour included). A Pawn capturing promotes, eventually, only after its 2nd move. A Pawn can't appear on its 1st rank.

KöKo A move is possible only if the piece moved arrives on a square next to another unit.

Anticirce Clone When a piece captures (including King), it takes the nature of the captured unit and is then replaced on its rebirth square (according to the Anticirce rules); if this square is occupied, the capture is forbidden. Unless otherwise stated, captures on the rebirth square are forbidden. The checking/mating piece does not take the nature of the King and its returning square is according its own nature (as in Anticirce).

Circe Captured units (not Ks) reappear on their game-array squares, of the same colour (pieces), or on the file of capture (pawns). If the rebirth square is occupied the capture

is normal.

Sentinelles Pion advers When a piece (pawn excluded) leaves a square outside the first and last rows, it leaves a pawn of the opposite colour on that square (unless 8 Pawns of this colour are already on the board).

Chess960 or FischerRandom Chess has the normal rules but before a game the starting position of the pieces on the players' home ranks is randomized.

Fairy pieces

Grasshopper moves on the queen's lines over an occupied square (hurdle); the destination square is immediately after the hurdle. If there is a man of opposing colour, it gets captured.

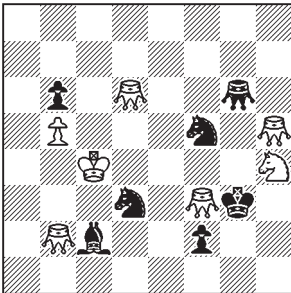
Rose is an Octagonal Rider(1,2), a piece which can make several successive Knight leaps on octagonal lines isometrical to d2-b3-a5-b7-d8-f7-g5-f3-d2.

Royal piece A threat to capture it is a check (in this respect it behaves as the king in normal chess); when the capture is unavoidable, the Royal piece is mated.

4121. Kenneth Solja

Espoo

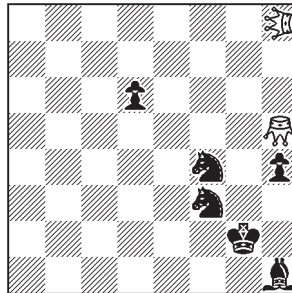
Omistus Shakkiaareena

ai#3½ 7+7
 b) Hb2↔Rh4 c) Hf3↔Rh4
 Kobul Kings Andernach
 Heinäsirkka/Grasshopper
 b2,d6,f3,g6,h5

4122. Kenneth Solja

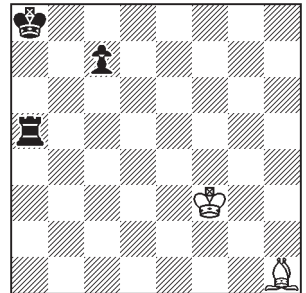
Espoo

a#3 b) -Lh1 2+6
 Kuninkaallinen Ruusu/
 Royal Rose h8
 Take&Make

4123. Kenneth Solja

Espoo

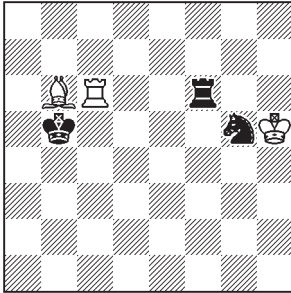

a#6 2+3
 KöKo

Lion Like a Grasshopper, a Lion moves on the queen's lines over an occupied square (hurdle); unlike a Grasshopper, a Lion can move to any square after the hurdle.
Giraffe is a (1,4) Leaper.

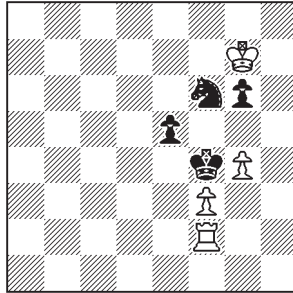
Kangaroo moves on the Queen lines, but it must jump over two men and it lands on the first square after the second piece it jumps.
Wesir (Wazir) A 0,1-leaper; a rook which can only move one square at a time.

4124. Zdeněk Zach
CZE

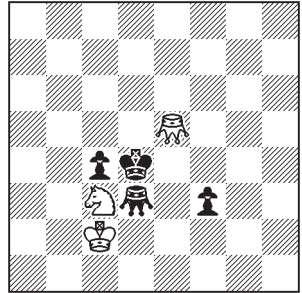
a#2 Duplex 3+3
Take&Make

4125. Zdeněk Zach
CZE

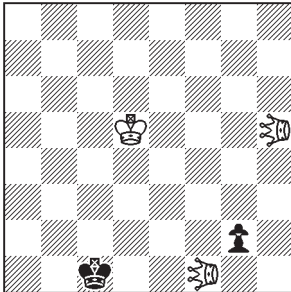
a#3 3.1... 4+4
KöKo

4126. Zdeněk Zach
CZE

a#4 2.1.. 3+4

4127. Anatoli Stjopotskin
RUS

a#4 3+2
KöKo

Leijona/Lion f1, h5

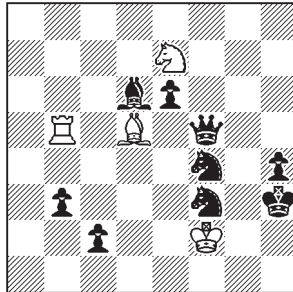
b) Lh5→a5

c) Lh5→f2

d) Lh5→g4

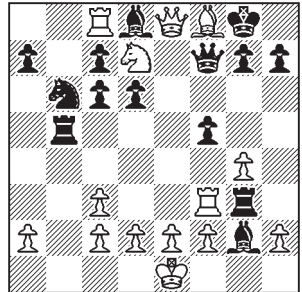
e) Kd5→f4

4128. Pierre Tritten
FRA

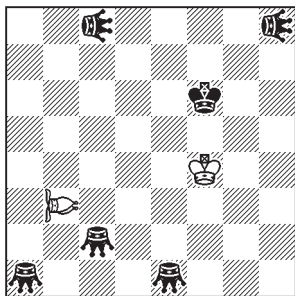
a#2 3.1.1... 4+9
AntiCirce Clone

4129. Per Olin
Espoo

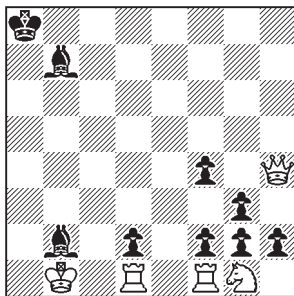
Omistus Mikael Grönroos
Johtopeli 21½ 14+14
Proof Game 21½

4130. Václav Kotěšovec
CZE

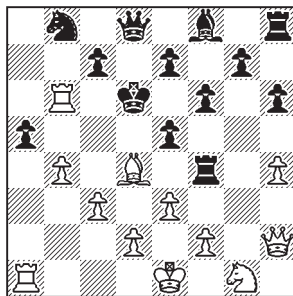
sa#13 3.1.1... 2+6
Kirahvi/Giraffe b3
Kenguru/Kangaroo c8 h8

4131. Sándor
Tóthkumlóssy, HUN

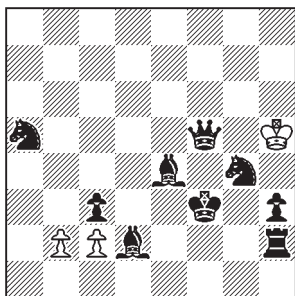
sa=11 5+9

4132. Unto Heinonen
Helsinki

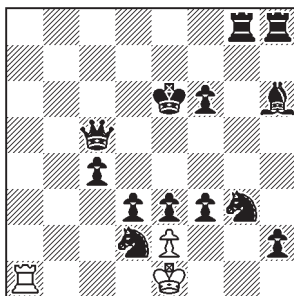
Johtopeli 15½ 12+13
Proof Game 15½

4133. Unto Heinonen
Helsinki

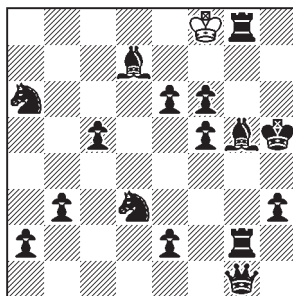
s#70 vMin 3+9

4134. Unto Heinonen
Helsinki

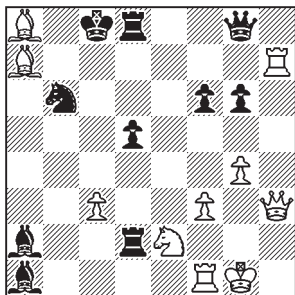
s-oma=24/ser-!=24 3+13

4135. Unto Heinonen
Helsinki

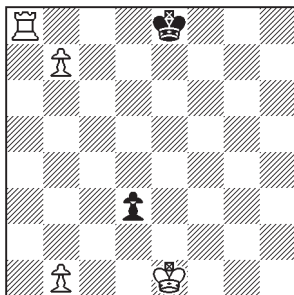
a=54½ MinMax 1+16

4136. Olli Heimo
Helsinki

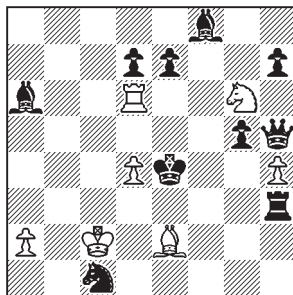
Shakki-960 Johtopeli 12 10+10
Chess-960 Proof Game 12

4137. Hannu Sokka
Turku

a#23 MaxMax 4+2
Kirke KōKo

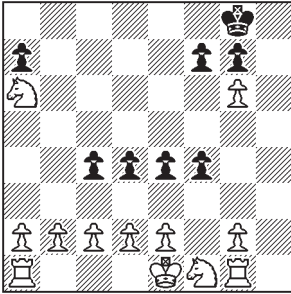
4138. Pierre Tritten
FRA

a#2 3.1.1... 7+10
Take&Make

4139. Jorma Pitkänen

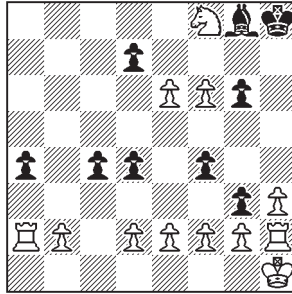
Lahti

#10 MaxMax 12+8

4140. Jorma Pitkänen

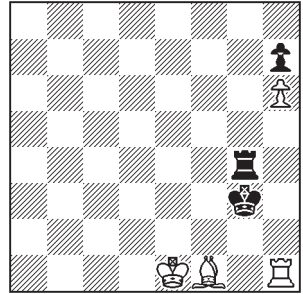
Lahti

i=14 MaxMax 12+9

4141. Jorma Pitkänen

Lahti

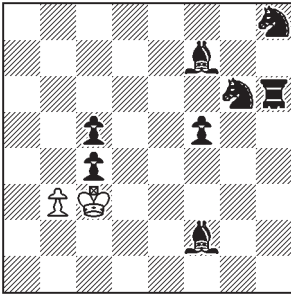

i=7 Max 4+3

b) Tg4=mL

4142. Hannu Sokka

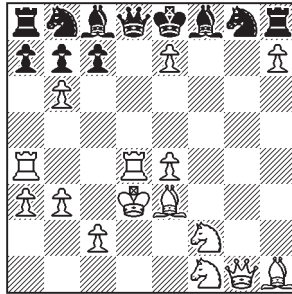
Turku

sa#148 Min 2+8

Vastavartiosotilasshakki/
Sentinelles PionAdvers Ku-
ninkaallinen Visiiri/*Royal Wesir* h6**4143. Silvio Baier &**

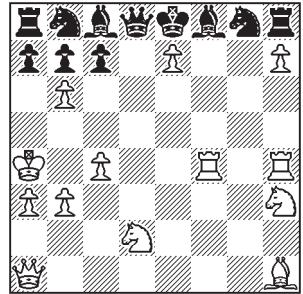
Nicolas Dupont FRA

Johtopeli 26½ 15+11

Proof Game 26½**4144. Silvio Baier &**

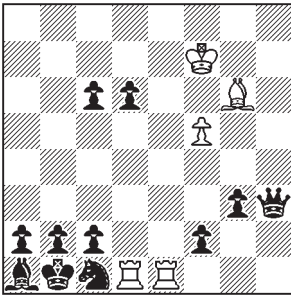
Nicolas Dupont FRA

Johtopeli 25½ 13+11

Proof Game 25½**4145. Kari Valtonen**

Tampere

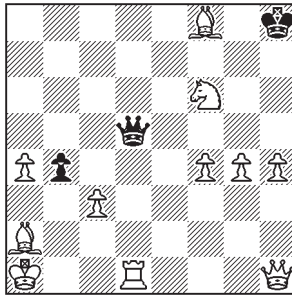

sa#3 b) Kf7→f6 5+11

c) Dh3→c8

4146. Kari Valtonen

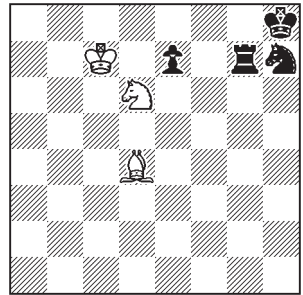
Tampere

=2 11+3

4147. Kari Valtonen

Tampere

sa#10 3+4

SATUSHAKKIENSIPAINOSTEN RATKAISUT TN 3/2013

4053. Petrovic 1.LelxLd2+ Lc1 2.Rd2+ Tg1 3.Rf1xLd2 Lc1 4.Rd2+ (Black has this tempo manoeuvre) Th1 5.fxTe6 (Uncapture of the missing wR) Tf6 ... 7.Rd2+ Ta6xf6 ... 9.Rd2+ Ta6xf6 ... 10.gxTf6 Tg6 11.Rf1xLd2 Th6xg6 12.hxTg6 Th7xh6 13.gxh6 Ta6xg6 14.Rh2 Ta1 15.Rf1xTh2 Th1 16.Rh2 Ta1 17.Rf1 Lc1 18.Rd2+ Ta1 19.fxTg6 Tf6 20.Rf1xTd2 (Th3 wB is necessary for the further transport of the bP) Te6xf6 21.exLf6 Ta6xe6 22.Rh2 Ta1 23.Rf1xTh2 Th1 24.dxTe6 Ta6 ... 27.- Lc5xd6 28.- Ta1 29.cxTd6 Ta6+ 30.-Ta1 31.- Ld6xc5 32.bxTe5 Te8+ 33.b7 Td8 34.Kc6 axb5+ etc.

4054. Sokka 1. Ka7 2. Ka8(+vsa7) 3.Kxa7(+vsa8=L) 4.Ka6(+vsa7) 5.Ka5(+vsa6) 6.Ka4(+vsa5) 7.Kxa5(+vsa4) 8.Kxa6(+vsa5) 9.bxa5(+vsb6) Lb7#.

4055.Sokka 1.Ka72.Ka6(+vsa7)3.Kb5(+vsa6) 4.Kc4(+vsb5) 5.Kd4(+vsc4) 6.Ke5(+vsd4) 7.Kf5(+vse5) 8.Kg4 9.Kxg3(+vsg4) 10.Kf4 11.Kxg4(+vsf4) 12.Kf5 13.Ke6 14.f5 d5#.

4056. Grönroos 1.b4 b8nD 2.nDxb4(nsb2) nDa5 3.blNt nTb4 4.nTa4 Ka1 5.Kb3 Kb1=.

4057. Grönroos 1.h1nD+ nDh8 2.nDb8 nDxb6(nsb7)3.Kb3b8nT4.nDa5nTxb4(nsb7)+ 5.nTa4 b8nL=.

4058. Grönroos a) 1.Kxh6(nsh2) g8nR+ 2.nRf6 nRh5 3.h1nD nDxh5(nRg8)#; b) 1.Kxh6(nsh2) d8nL 2.nLh4 Kf7 3.h1nD nDxh4(nLf8)#; c) 1.e2 Kf7 2.e1nT g8nT 3.nTe7+ Kxe7(nTh8)#. Attractive miniature with neutral pawns (RL)

4059.Sokka a) 1.Ka2(+vsa3)Kc3(+msd3)2.d2 Rxd2(+msc4)3.Kxa3(+vsa2)Rxc4(+msd2)+ 4.Ka4(+msa3) axb3#; b) 1.Ka4(+vsa3) Kc4(+msd3) 2.Ka5(+vsa4) Rxd3(+msb4) 3.Rc5=s(+vsb3) Rxc5(+msd3) 4.bxa3 b4#; c) 1.Kb2(+vsa3) Ke2(+msd3) 2.Kc2(+vsb2) Kf1(+mse2) 3.Kd1(+vsc2) a4 4.dxc2 Kxe2#; d) 1.Rd4=s(+vsb3) Re2=s(+msc3) 2.c2 b4 3.Kxb4(+vsa3) Kxc2(+msd3) 4.Kc4(+vsb4) exd3#.

4060. Tritten 1.Lxe6(Lb1) Tg6 2.Le4 Lxf6(Lf7)#; 1.fxg4(Lh1) Lb4 2.Le4

Rxc5(Rc7)#; 1.Dxc3(Dc1) Rg5 2.Dg1 Txf1(Td8)#. Cyclic Zilahi. Interchange of function between white pieces (PT).

4061. Heinonen 1.h4 g5 2.Th3 Lg7 3.Tf3 Lc3 4.Txf7 Lb4 5.Txh7 Kf8 6.Tg7 Th6 7.h5 Tc6 8.h6 d6 9.h7 Lf5 10.h8Le6 11.Th7Re7 12.Ld4 Kg8 13.Lb6 axb6 14.Th1 Ta3 15.bxa3 Lh7 16.Lb2 Rf5 17.Lh8 Kxh8. Jujutus on hauska: ei olekaan Lc1 se joka on lyöty b6:ssa. (JN)

4062. Heinonen 1.Kg1 14.Kxa8 31.Kh4 32.h3 33.dxc3 34.Kg5 39.h8T 48.Txc4 49.Td4 50.c4 54.c8T 56.Te8#. Jos valkeaminimummerisarjasiirtoisista nyt ylipäänsä tehtäviksi on, pitäisi sen mielestäni löytyä (mini)strategian puolelta, tässä sitä edustaa osittainen patitus h4:ssä, eikä mahdollisimman pitkien ratkaisujen jahtaamisesta. Tai ehkä olen väärässä, ehkei jälkimmäinen olekaan ollut painopiste?! (JN)

4063. Heinonen 1.Me4 d8M+ 2.Pd7 Ke6#; 1.Kd6 d8V 2.Mcd7 Vf6#; 1.Kb6 d8P 2.Mb7 Pdd6#; 1.Vb7 d8L 2.Md7 Lf6#. Good problem with Chinese Pieces and promotions (RL) Kovin on kirjavaa peli tässäkin täyskorotuksessa. (JN)

4064. Heinonen 1.Kg8 7.Kxa8 10.Kxa5 19.Kxf3 21.Kxg2 25.Ke2 26.f3 31.f8L 36.Lxa3 37.Lb4 38.a3 43.a8T 49.Tb3 50.Tc3#.

4065. Pitkänen 1.Kg1 5.Kc3 6.Kxb2 7.Kxa1 9.Kxb3 12.Ka6 14.Kxa8 17.Kxd7 18.Kxe6 21.Kxh8 22.Kxh7 24.Kxh5 25.Kxh6 26.Kxg5 28.Kxf3 32.Kh1 33.fxg3 Kxg3=. On vaikea hyväksyä miniehtoa. (JN)

4066. Sokka a) 1.kDf3 2.kDg4(+vsf3) 3.kDg5(+vsg4) 4.kDf4(+vsg5) 5.kDf6(+vsf4) 6.kDg7(+vsf6) 7.kDh7(+vsg7) 8.kDg6(+vsh7) h8R#; b) 1.kDa5 2.kDb6(+vsa5) 3.kDb3(+vsb6) 4.kDa2(+vsb3) 5.kDb2(+vsa2) 6.kDc2(+vsb2) 7.kDc5(+vsc2) 8.kDb4(+vsc5) c3#. Interesting superminiature (RL)

4067. Bakke 1.Rb4Lxb4+ 2.2.Ka2Lf8 3.Kb1 La3 9.Kh5 La3 10.Kh6! Lf8+ 11.Kg6 19.Ka2 La3 20.Kxa3 Ta8 21.Ka2 Tg8 22.Kb1 Ta8 28.Kh5 Ta8 29.Kg6! Tg8+ 30.Kh6 Ta8 39.Ka3

Tg8 40.Kxa4 Ta8#. Oikein asialliset kolmiot
molemmin päin.(JN)

4026K. Pitkänen a) 1.f4 Kxg5 2.h5 Kf5

3.Kh4 Kxf4=; b) 1.h6 Kg6 2.Kh4 Kxf5
3.Kh5 g3=; c) 1.- g4 2.Kf7 Kxg5 3.Kg7
Kxf5 4.Kh6 Kf6=.

APUMATIT – HELPMATES

Terho Marlo, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa, Finland (terho.marlo@hotmail.com)

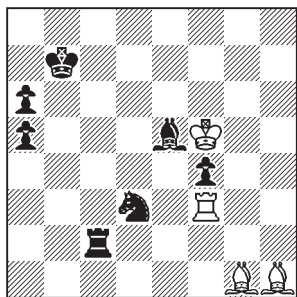
Tuomarit – Judges: a#2/h#2 2013–2014: NN, a#3/h#3 2012–2013: NN, a#n/h#n 2012–2013: NN

Uuden vuoden tuomisina totuttelemm
uudenlaiseen palstaan. Muutoksen myötä
mukana on nyt myös muutama vertailuteh-
tävä, ja niitä varmaan nähdään jatkossakin.
Tervetuloa ratkomaan ja tutkimaan laatijoi-

den ponnistusten tuloksia!

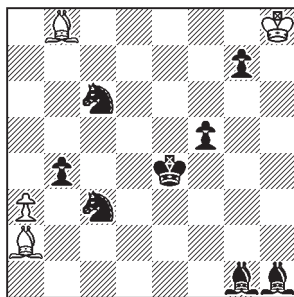
*So we have some changes in our columns.
We have now and will later have also some
comparison problems. Welcome to solve and
take a look at composers' efforts!*

4148. Aleksandr Pankratjev
RUS

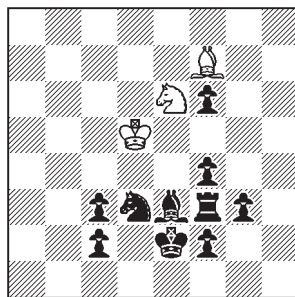
a#2 2.1.1.1 4+7

**4149. Aleksei Ivunin &
Aleksandr Pankratjev**
RUS

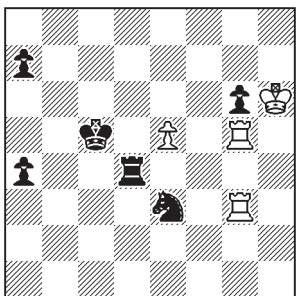
a#3 2.1.1... 4+8

4150. Unto Heinonen
Helsinki

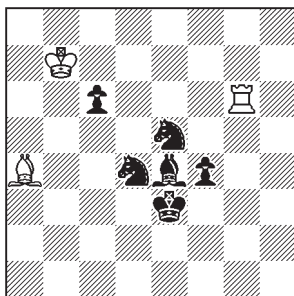
a#3 2.1.1.. 3+10

4151. Jorma Pitkänen
Lahti

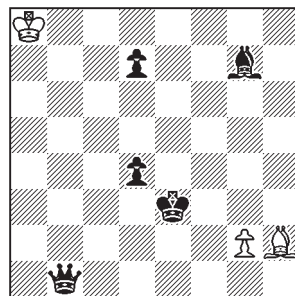
a#3 3.1.1... 4+6

**4152. Jorma Pitkänen &
Aleksandr Čistjakov**
Lahti/LVA

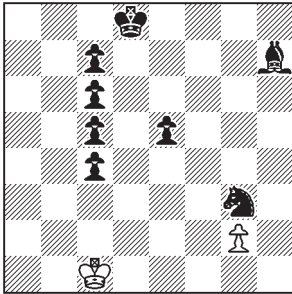
a#3½ 2.1.1... 3+6

**4153. Aleksei Ivunin &
Aleksandr Pankratjev**
RUS

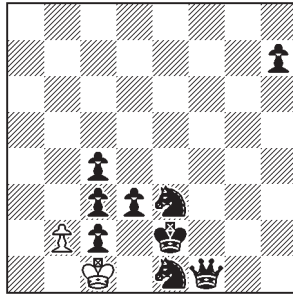
a#5 b) Ke3→h4 3+5

4154. Jorma Pitkänen
Lahti

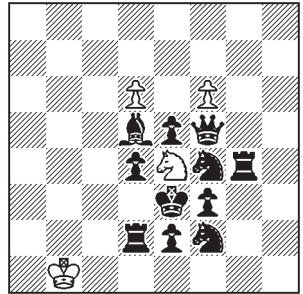
a#6 2.1.1... 2+8

4155. Aleksandr Pankratjev &
Mihail Gershinski
RUS/UKR

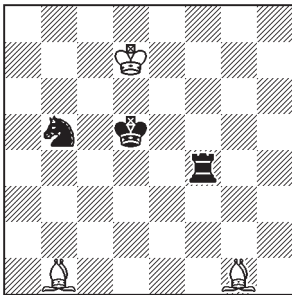
a#6½ 2+9

Manne Persson
1. palk. *Tidskrift för Schack*
1971 (v)

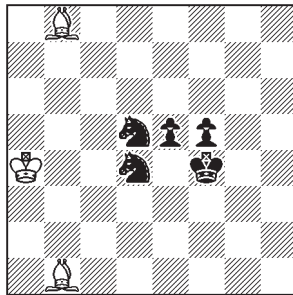
a#2 4.1.1.1 4+11

Michael McDowell
1. palk. *Ideal-Mate Review*
1984

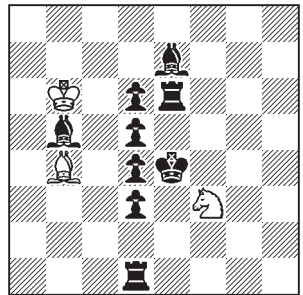
a#3 2.1.1... 3+3

J. Efimenko
Sinfonie Scacchistiche
1986

a#3 2.1.1... 3+5

Mikola Nagnibida
Šachová sklabda
2000

a#3 b) Le7→e3 3+9

APUMATTIENSIPAINOSTEN RATKAISUT TN 3/2013

4041. Piet 1.Le4 c3 2.Rd5 Rc4#; 1.Te4 Kc7 2.Rf4 Rf3#. Grimshaw-katkot e4:ssä ja mallimatit. Mustan materiaali epätaloudellinen: f6:ssa voisi olla sotilas ja toinen ratsu jää turhaksi kummassakin ratkaisussa.

Miksi ei b-muotoa ratsun siirrolla b6:sta e2:een? (Hannu Harkola)

4042. Dikusarov 1.Ke4 Td1 2.Dxf5 Te8#; 1.Dc5 Tb3 2.Kc4 Lg8#. Valkean Lh7 ja Tc8 vaihtavat tehtäviä. (HHa)

4043. J.F.Carf 1.Rd5 Kc2 2.Kd4 Lc3#;

1.Re3 Td5+ 2.Kf4 Tf5#. Analogiset katkot ratsuilla, jotka kiinnittyvät. Tässäkin olisi b-muoto ratsun paikkaa vaihtamalla mahdollinen. (HHa)

4044. Ložek a) 1.Td4 Lxc7 2.Thd5 b4#; b) 1.Rf4 e3 2.Ld5 Ld4#; c) 1.Kd5 Lf4 2.c5 Td6#. Epäyhtenäiset ratkaisut ja epätaloudellinen musta materiaali. (HHa)

4045. J.Carf 1.Tf4 c4 2.Kd4 Td2+ 3.Kxe5 Txd5#; 1.Tb4 Te2 2.d4 cxb4+ 3.Kd5 Tc5#. T-matit vierekkäisiltä ruuduilta. Mustan

tukintanappula vaihtuu. Jos vK olisi g7:ssä, niin molemmissa ratkaisuisissa syntyisi malimatti (HHa). Tärkeä havainto; tällainen hiontamahdollisuus jää laatijalta toisinaan huomaamatta (aputoim.). An excellent construction showing Chameleon echo ma-

tes (UH); Attractive focal effects (RL).
4046. Zach 1.Rf6 Kg6 2.Dd8 Kg7 3.Rd7 Kg8 4.Te7 Rd6#, 1.Te7 Rc5 2.Td7 Ra6 3.Df8+ Ke6 4.Td8 Rc7#. Epäyhtenäiset ratkaisut, joista jälkimmäisessä sekä mR että ms vain estävät sivuratkaisuja. (HHa)

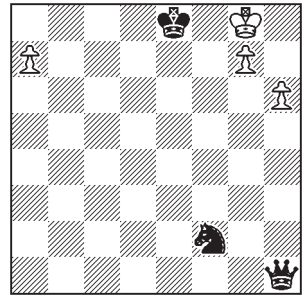
LOPPUTEHTÄVÄT – STUDIES

Pauli Perkonoja, Parolanpolku 12 B 20, 20360 Turku, Finland (kurka@saunalahti.fi)
 Tuomari – Judge: 2011-2013: **Michal Hlinka**, 2014-2016: **Ed van de Gevel**

Uuden vuoden ja kilpailujakson aloittaa Arto Heimonen. Tehtävä esittää osin samaa ideaa kuin jo ammoon van Vlietin luomus vuodelta 1888! Tässä mD ei voi estää valkean sotilaiden korottumista, siksi se tyytyykin vain yrittämään g-sotilaan pysäytystä.

Harri Hurme on aiheellisesti huomauttanut, että tehtäväyritelmäni (V. Kalandadzen mukaan) n: o 3783 TN 1/2012 myös ”korjauksen” jälkeen on virheellinen. Siirtojen 1.f7 Rxc5+ 2.Ka7 jälkeen mustan paras jatko on 2.-Re6! esim. 3.Txe6 Tf1! 4.Td6+ Kc2 5.Tc6+ Kb2 6.Kb8 a1D 7.a7 Txf7 voittaen tai 6.Tb6+ Ka3 7.Tb5 Ka4 8.Kb6 Tf6+ voittaen. Kalandadzesta tulee mieleen laatijan tunnelma tämän jälkeen, on kuin kalan katse: alakuloinen ja apea. Jossain viisussa lauletaan samoin hauesta Turun Kauppatorilla.

4156. Arto Heimonen
 Helsinki

voitto (+)

4+3

LOPPUTEHTÄVÄENSIPAINOSTEN RATKAISUT TN 3/2013

4050. Mazur 1.b6 Ka6 2.Kh2 Kb7 3.Kh1 Re4 4.Kh2 Rf2 5.Kg1 Rg4 6.Kh1 h2 7.Kg2 h3+ 8.Kh1 Ka6 9.b7 Kxb7 10.a6+ Ka8 11.a7 Rf2+ 12.Kxh2 Kxa7 13.Kg3 tasapeli.

4051. Arestov 1.Lc3+! (avainsiirto- estää mK:n pääsyn e1:een, siksi 1.Lf4+?) 1.-Ke2 2.Lxe5 Rg6+ 3.Kh5 Rxe5 4.Txe7 Txe7 5.h8D zz Kel (jos valkea olisi aloittanut väärin

1.Lf4+? niin nyt 5.-Ke2 zz valkean häviöksi) 6.Dh6 Kd1 7.Kh4 ja tasapeli.

4052. Kekely 1.a7+ Ka8 2.Re3 b2 3.Db1 (WCCt – 9 siirto) 3.-dxe5 4.Rd5 Ld6 5.Dxb2 Df5 6.Rc7+ Lxc7+ 7.Kxc7 Dxf3 8.Dxe5 Dc6+ 9.Kd8 Kxa7 10.Ke7 voittaen, esim. 10.-d6 11.Dxd6 Dxa4 12.Dxc5+ Ka8 13.Kxf7 jne

Ratkaisija	#	+-	a#	i#,satu	3/13	2013	YHT
max.	11	15	17	94	137	427	
Johan Beije	6		17		23	89	2051
Olli Heimo	11		2	48	61	109	5799
Arto Heimonen	2				2	17	772
Romuald Lazowski	11	9	17	54	91	354	6109
Risto Nylund	9	5	13		27	80	324
Pentti Vähämäki			6		6	18	4532
Mikko O. Aaltonen	2		9		11	41	196
Unto Heinonen			17		17	51	5510

RATKAISUJOILLE / DEAR SOLVERS

Viimeiset ratkaisupisteet seuraavassa numerossa. Ratkaisukilpailu *Tehtäväniekka*-lehdessä on siis päätynyt. Kiitämme kaikkia siihen osallistuneita vuosien varrelta. Kommentteja ensipainoksiin saa toki edelleen lähettää.

The final solving points in the next issue. The solving competition has now finished. Tehtäväniekka magazine thanks all the participants during the past years. Comments to originals are still welcome!

Israel Chess Composition Society 2. TT, C 31 VIII 2014

Israelin tehtävähdistys julistaa toisen laadintakilpailunsa, joka on avoin kaikille maailman laatijoille. Voittajille luvataan palkintoja.

Ryhmä 1: Kaksisiirtoiset, omistettu Aaron Hirschensonin 70-vuotispäivälle.

Teema: Tietystä vaiheesta (esipeli, houkutus tai ratkaisu) syntyy matti ruudulta A. Toisessa vaiheessa (houkutus tai ratkaisu) alkusiirto tehdään ruudulle A. Tehtävien arviointiin vaikuttaa se, miten teema on yhdistetty muihin teemoihin/idoihin.

Tuomari: Darko Saljić

Ryhmä 2: Kolmen siirron apumatit, omistettu Baruch Lenderin muistolle hänen 100-vuotispäivänään.

Teema: Matti valkean nappulan (A) paluusiirrolla. Mustan nappulan lyönti matin tekevällä valkean nappulalla (A) ei ole sallittu.

Nolla-asema, peräkkäiset kaksosuodot, satunappulat tai satuehdot eivät ole sallittuja.

Tuomari: Živko Janevski

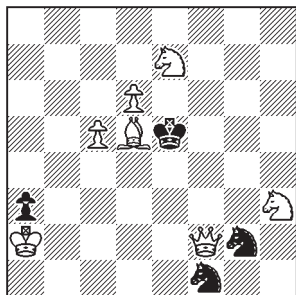
Lähetysosoite: Omer Friedland, Harimon 8, Givat Shmuel 54403, Israel, omrfree@gmail.com

Päätymisaika: 31. elokuuta 2014.

ENSIPAINOSTEN RATKAISUT – SOLUTIONS TO ORIGINALS

4114. Palin 1. Tf8/se7?(2.Df6#) 1.- L(x)e6+! 1.Dxf1?(2.Da1#) 1.- Kd4! 1.c3?(2.Dd4#) 1.- Rfe3! 1.c4?(2.Db2#) 1.- Rd2! 1.Dg1!(sp) 1.- Kf6/Lxe6+/L~/Rf~/Rg~ 2.Dd4/TeXe6/Dd4/Da1/Dg7#. Veräjien taakse piiloon ja veräjät aukeavat. (MG) Ratkeaa parissa sekunnissa kuviosta, kun tuntee W.Shinkmanin tehtävän vuodelta 1871. Houkutukset jäivät näin pohjimattomiksi. (Harri Hurme)

Shinkman #2 PDB: P1022186 (ks. myös P1022187)

4115. Tompuri 1.- L~ 2.Rxb5# 1.Txb5!(sp) L~/Lxb5/R~/Rxe4/dxe6/e2/exf2/f3/g3 2.Tb4/Rxb5/Td5/Rf5/Rc6/f3/Lxf2/fxe3/Rf3#. Monipuolista muunnelmistoa. (MG) Kaunis mattikudelmä täydentyy valitettavan ilmeisellä alkusiirrolla. (HHu)

4116. Maleika 1.d4!(Da1/Ta4/Rxc5#) 1.- Txd4/Lxd4/Dxd4/Dxe6+/Txc7+ 2.Da1/Ta4/Rxc5/Txe6/Rxc7#. Fleck kombinoituna 'jatkettuun' suomalaiseen Novotnyyn. Teknisesti vahva. (MG) Nice cyclic Nowotny. Why not remove wLb8, bTa7 and move bpg3 to a7? (HHu)

4117. Tompuri 1.Dh1+? Kxe6! 1.Df2!(2.Le4+ Ke6/Ke4/c5 3.Df7/Rc3/Rd3#) 1.- Kc5 2.Rc3 Ra8/Ra6/Rd5/b4/d5 3.b4/Lb6/Re4/axb4/Lxe7# 1.- bxa4,b4 2.Lc4+ Ke4/Kc5 3.Rd2/Rd3# 1.- e4 2.Dxd4 Kxe6 3.dxe4#. Monipuolista muunnelmistoa. (MG) Runsas valikoima erilaisia matteja. Alkusiirto on

niin ilmeinen, että houkutus, mikä liekin, jää tutkimatta. (HHu)

4118. Dikusarov 1.Dxd3! (2.Dc2 Lxc2#) 1.- Rxd3 2.Lc5+ Rb4#; 1.- Txd3 2.Rd4+ Txd4# 2.Rce4 2.Rd2+ Rxd2#; 1.- Rge4 2.Dxc3 Rxc3#; 1.- Tf5 2.Dd5+ Txd5#; 1.- Dg6 2.Dc2+ Dxc2#. The stipulation #2 is a special genre. Here the composer has succeeded mostly very well giving interesting related variations. But normally the mating side must be economical, bDg8 is unfortunate. but necessary plug. (HHu)

4119. Dikusarov 1.Tb6! (2.Dc3+Kxc3 3.Re2+ Rxe2#) 1.- Dxc4 2.Rg6+Kd3 3.Rxf4+ Dxf4#; 1.- De6 2.Rf3+ Kd3 3.Re1+ Dxe1#; 1.- Dxc7 2. Rf3+Kd3 3.Dc2+ Dxc2#. Good key and threat. bD mates nicely. (HHu)

4120. Stjopotškin 1.Rh6! gxh6 2.Lg3+ Kg5 3.g7 h4 4.g8D+ Kh5 5.Dge8 Kg5 6.Dxh4+ Kf5 7.Dc6 h5 8.Dg4+ (4.- Kf6 5.Dh4+ Kf5 6.Dhd8 h5 7.Dg4+ hxg4#)

4121. Solja a) 1.- Kh2 2.Kc3 Kh1 3.Rxg6=mR(Kh1=kH)La4 4.Hg2+kHxf3(vK=vkH)#, b) 1.- f1H+ 2.Kc3 Hc4 3.Rxc4=mR(g3=kH) Rxh4=vR(vK=kH) 4.Rf5+ kHc7#, c) 1.- Kg2 2.He1 Rf4 3.Hdg3 fxe1D=vD(c4=kH) 4.kHg4+ Kh3#. Tehtävän kolmen muodon ratkaisuisa tapahtuu paljon. Kahden ensimmäisen muodon mattiasemissa molemmat kuningaskaat ovat muuttuneet kuningkaallisiksi heinäsirokoiksi (kH), mutta c-muodossa mK pysyy mK:na (joka yllättäen tekee mattisiirron). C-muodon mattiasema on raskaahko, mutta suurin osa upseereista on tarpeellisia, toisaalta a- ja b-muodon kevyemmissä mattiasemissa on enemmän tarpeettomia upseereita. Sotilaat b5 ja b6 tarvitaan estämään sivuratkaisuja. KoBul-kuningaat on melko tuore ja kiinnostava satuehto; yhdessä Andernach-shakin kanssa ne muodostavat hurjan kokonaisuuden.

Olisikohan tässä ollut ainekset kahteen eri tehtävään? (Henry Tanner) Satuiloittelua. Epätaloudellisuutta lopussa tarpeettomien nappuloiden muodossa. (HHu)

4122. Solja a) 1.Kg1 Hh3 2.Rg2 Hf1 3.Rh2 kRUxh4-h3#, b) 1.Kh1 He2 2.Rg2 kRUxh4-h3 3.Rg1+ kRUh7#. Ruusun ruusuisuus a):ssa ei riitä, kaunis b) tarvitsee paremman parin. Toisaalta eihän b):ssä ole Take&Make -mattia... (Joose Norri) Harmillista on, että sama tärkeä siirto, Ruxh4, toistuu. (HT) A-muodossa vH ottaa mattiasemassa pakoruudun olemalla uhrina, take&make erikoisuus. B-muodossa vH ottaa samoin pakoruudun, mutta tavanomaisin keinoin. Hyvä kaksostus, vain msd6 häiritsee vähäsen. (HHu)

4123. Solja 1.Kb7 Lg2 2.Kc6 Kg3+ 3.Td5 Le4 4.Kc5 Kf4 5.Td8 Kf5 6.Kd6 Ke6#. Oikein mukava KöKo-miniattyri, jossa ei ole mitään ylimääräistä. Miellyttävä mattiasema, jossa mT:kin on tarpeellinen. (HT) Hyvä KöKo puolikas, kaipaisi seurakseen analogista toista muotoa. (HHu)

4124. Zach 1.Kxb6-g1 Kxg5-h3 2.Kh1 Txf6-f1#, 1.Kxg5-h3 Kxb6-f2 2.Kh2 Txc6-h6#. Tämän pikkunäppärän tehtävän suurin puute on se, että siirto Kxg5-h3 toistuu. Sen sijaan ei haittaa, että mK lyö Lb6:n kahdesti, koska siirto jatkuu eri ruutuihin. (HT) Duplex idea is very nice. Repeated W1 move is clear weakness. (HHu)

4125. Zach 1.Kxg4 f4 2.Kh5 Tf3 3.RH4 Th3#, 1.Rd5 H5 2.Kxg5 Te2 3.Rf4 Txe5#, 1.Kxg4 Kf7 2.Kf5 f4 3.e4 Ke6#. En osaa pitää kovin KöKo-tyyppisenä (JN). Ke6-matti on kaunis; ei erityisen yhtenäinen tehtävä. (HT) Basic KöKo play. (HHu)

4126. Zach 1.Hd5 Kd1 2.Kd3 Hc5 3.Hd2 Re4 4.Hd4 Rf2#, 1.Ke3 Rb5 2.Ke2 He1 3.Hf1 Hg1 4.f2 Rd4#. Heinäsiirkat toimivat aktiivisesti ja mallimatit ovat mukavia. Kummassakin mattiasemassa on ylimääräinen ms estämässä ihannematin, mutta tehtävää ei saane toteutettua kaksostuksella niin, että kulloinkin vain toinen sotilaista olisi laudalla. Eikä moni laatija turvautuisi tällaiseen kaksostukseen,

vaikka se olisi mahdollistakin. (HT) Echo model mates (HHu)

4127. Stjopotškin a) 1.g1T Llc5 2.Tg2 Kd4 3.Td2 Kc3+ 4.Td3 Lib1#, b) 1.g1L Lih1 2.Lb6 Llc7 3.Ld4 Lib7 4.Lb2 Kc6#, c) 1.g1LI Lib1 2.LId4 Llc5 3.LId6 Kd4 4.LId3 Kc3#, d) 1.g1D Lh1 2.Dd4 Ke4 3.De3 Kd3 4.Df3 LId1#, e) 1.g1R Lh1 2.Rf3 LId1 3.Kd2 Lle4 4.Kel Ke3#. Tässä täyskorotuksessa olisi mukavaa, jos 2.Rf3 tarvittaisiin vain estämään 5.Kf2... katso 4.Td3 ja 4.LId3 (JN). Muotojen a ja c mattikuvat ovat lähes identtiset, ja e:ssä on toistomatti suhteessa a:han ja c:hen; d:ssä on epätavallinen mattikuva: Df3! Satu-AUW (4+1) ilman ylimääräistä materiaalia on tietysti saavutus. (HT) AUW 5X, model mates, analog play. Excellent! Considering long solutions and sparse material some repeated moves do not disturb because overall variety of play is good (HHu)

4128. Tritten 1.Rd4 Rxf5 (Dd1) 2.Rxb5 (Ta8) Lxa8 (Th1)#, 1.Rh2 Lf3 2.Lxe7 (Rb8) Txb8 (Rg1)#, 1.Rxd5 (Lc8) Tb4 2.Lh2 Rxc8 (Lf1)#. Kolme kertaa valkea upseeri vaihtaa vastustajan väreihin, mutta sitten takaisin, toisin sanoen Talleyrand–Fouché -teema. Muuta yhteyttä ei juuri lie (JN). Ratkaisujen tapahtumat asettavat runsaasti vaatimuksia upseerien sijainnille, ja on saavutus, että laatija on saanut koneiston toimimaan näin vähin sivuratkaisunestonappuloin (msb3, c2 & e6). Valkean lyötävien upseerien pitää olla juuri tuon värisillä ruuduilla, jotta mustat upseerit (ne lyödessään) syntyisivät juuri ruutuihin a8, b8 & c8, jotta valkean mattisiirrosta upseerit jälleensyntyisivät ruutuihin f1, g1 & h1. Lisää yhtenäisyyttä tuo se, että valkea ottaa 1. siirrollaan valvontaansa pakoruudun g4. (HT) TLR transported to the mate giving check by repeated circe effects g4 square is controlled in a nice way. (HHu)

4129. Olin 1.Rc3 Rf6 2.Rd5 Re4 3.Rxe7 Rc3 4.bxc3 Lxe7 5.La3 0-0 6.Db1 De8 7.Db5 Ld8 8.Le7 d6 9.Tb1 Lh3 10.g4 f5 11.Lg2 Tf6 12.Lf8 Df7 13.De8 Rd7 14.Lc6 bxc6 15.Tb8 Th6

16.Tc8 Tb8 17.Rf3 Tb5 18.Tg1 Rb6 19.Tg3 Lg2 20.Re5 Th3 21.Tf3 Tg3 22.Rd7. Sekä valkea että musta nappula siirtyvät samaan ruutuun. Teemanappuloita ovat kaikki paitsi kuninkaas (PO). Laatijan kommentin, jossa nappulan tilalla pitänee olla upseeri, ymmärtäisin niin, että on pyritty maksimoimaan potentiaaliin kolareihin osallistuvien nappuloiden määrä. Sehän on johtopeleissä tärkeä laadintatekninen keino.(JN) Seitsemän sortin herkkutarjoilu (HHu)

4130. Kotesovec 1.Hf1 2.Hf5 3.Hg6 4.He6 5.KEg4 6.KEd7 7.Hf7 8.Ke7 9.Ke8 10.He7 11.He8 12.Hf8 13.KEd8 K1a7#, 1.Hg7 2.Ke6 3.He7 4.Hd7 5.KEf5 6.Kf6 7.Hf7 8.KEf8 9.Kg6 10.Hh7 11.Kg7 12.Kg8 13.Hg7 K1c7#, 1.Ke7 2.He8 3.KEb8 4.He6 5.Kd6 6.Kc5 7.KEc1 8.Kb4 9.KEb2 10.Ka3 11.Ka2 12.Kb1 13.Hea2 K1f2#. Näin näitä toistojen rakentelemisiä katseleekin, mukavia kohtia ratkaisuisa. Mutta eihän ikinä yrittäisi itse ratkaista... (JN) Threefold Echomodels. Surprisingly no repeated moves! Black arranges many hurdles with precise move order. White pieces are used only occasionally as hurdles. Wide range play. Excellent!! (HHu)

4131. Tóthkomlóssy 1.hxg1L 2.Lh2 3.g1L 4.Lh1 10.Kg2 11.f3 Kxb2=. Seuraa-johtajaa -siirtoja ja L-tematiikkaa. Melko yksinkertaista silti; liikkuvan upseerin lyönti lopussa on suhteellisen banaalia. Olisi varmaankin voitu järjestää niin, että valkea olisi ainoalla siirrollaan esim. blokanut sotilaan mikä sekään ei ole erityisen kaunista... (HT) Long line clearance for bK (HHu)

4132. Heinson 1.h4 a5 2.Th3 Ta6 3.Tb3 Tf6 4.e3 Tf4 5.Lc4 f6 6.Lxg8 h6 7.Le6 dxe6 8.Txb7 e5 9.b4 Le6 10.Lb2 Lxa2 11.Ld4 Lxb1 12.c3 Le4 13.Dg4 Lxg2 14.Dxg2 Kd7 15.Dh2 Kd6 16.Tb6+. Laatijan tuntien lienee joku yksivärisyyssennätys, mutta häneltä olisi toivonut selvitystä, missä mielessä: lyhin ylipäänsä? Lyhin mahdollisimman monella nappulalla? Mitä siis on laadittu? Kun itse ratkaisussahan ei ole mielenkiintoa. (JN) Hauska loppuasema kutsuu ratkaisemaan (HHu)

4133. Heinson 1.Kh4 2.b3 7.b8T 17.Txd2 26.Txe4 32.Txg4 33.Tg5 35. Kh6 36.Tg6 38.Kg7 39.Tf6 41.Ke7 42.Te6 44.Kd6 45.Te5 47.Kd4 48.Te4 50.Kxc3 51.Kd3 52.c3 57.c8T 65.Te2 69.Kf1 70.T2e3#. Voidaan nähdä jonkinlaisena satuehdon avulla pidennettynä ”Akin kyydityksenä”, näinhän tämä tyypillinen sarjasiirtoidea Suomessa tunnetaan. (JN) Minimummer - ja sarjasiirtoehdot mahdollistavat pitkän yksimääräisen ratkaisun.(HHu)

4134. Heinson 1.0-0-02.Kb2 4.Txc4 6.Kxd3 8.Txh6 10.Td4 11.Kxe3 12.Kf2 13.e3 15.Txh2 16.Kg1 17.Tf2 20.exf6 22.f8L 24.Lxg3=. Viisi itsekiinnitystä, joista kolme puretaan. Kaukaisena vertailutehtävänä mieleen tulee FIDE-albumin 1995–97 sarjasiirtoinen itse-matti G22, jossa linja vL a1-mK h8 katkaistaan viideltä ruudulta, jotta toinen valkea nappula voi jättää diagonaalin.(JN) Valladao. Siirto 13.e3! lyhentää siirtosarjan vaadittuun lukuun. Tätä ratkottiin porukalla ST:n illassa. Laatijan vinkkiin avulla lopulta saatiin vaikein selville. (HHu)

4135. Heinson 1.- Kf7 2.Da1 Ke7 3.Dh1 Kxd7 11.Dh1 Kxb3 13.Dh1 Kxa2 14.Da1+ Kxa1 15.Ta8 Ka2 19.Ta8 Kxd3 29.Ta8+ Kxa8 30.Lc1 Ka7 31.Lh6 Kxa6 35.Lh6 Kxe6 36.Lc1 Kxf6 37.Lh6 Kxf5 40.Lc1 Kxc5 44.Lc1 Kxc1 45.Tg8 Kc2 47.Tg8 Kxe2 50.Tg1+ Kxg1 51.Kg4 Kf1 52.Kf3 Ke1 53.Kg2 Ke2 54.Kh1 Kf2 55.h2 Kf1=. Taaskaipaisi tietoa, onko ennätys. Mikä muuten on kuviossa mustan edellinen siirto? (JN) Tyhjentää tämän tyyppisten tehtävien pajatson, tuskin näitä enää tämän jälkeen montaa laaditaan. (HHu)

4136. Heimo Alkuaseman upseerit linjoittain RTRKTDLL.1.g4 g6 2.Dh3 Lxb2 3.c3 Lxa1 4.Txb7 f6 5.Txc7 Lxa2 6.Lxa8 d5 7.Txe7 Dg8 8.Txh7 Txe2 9.f3 Txh2 10.Lxa7 Rb6 11.0-0 Txd2 12.Re2 0-0-0.En ole riittävän perehtynyt 960-shakin mahdollisuuksiin. Tuntuisi esimerkiksi edulliselta, jos olisi olemassa joku toinen alkuasema, josta näyttäisi pääsevän sallitussa siirtomäärässä kuvioon, mutta se kumoutuisi hiuksenhienosti, ja sitten oikea alkuasema vaikuttaisi alun perin paljon

vähemmän lupaavalta, mutta joku hieno & uskomaton manööveri pelastaisi päivän. En siis ymmärrä tehtävää; laatijan selvitys olisi tässäkin poikaa. (JN) Loppuasemassa olevat nappulat ovat kaikki liikkuneet. Taitaa tehdä tämän idean maailmanennätyksen, vain 12 siirtoa. (HHu)

4137. Sokka 1.d2 Ta1 2.d1L Ta8 3.Le2 Ta1 4.La6 Txa6(Lc8) 5.Kd7 Ta1 6.Kc6 Ta8 7.Kxb7(sb2) Ta1 8.Kc7 Ta3 9.Kd8 b4 10.Kc7 Ta1 11.Kb8 Ta8+ 12.Ka7 Tb8 13.La6 Tb5 14.Lb7 Txb7(Lc8) 15.Kb6 Td7 16.La6 Td1 17.Lf1 Kd2 18.La6 Kc1 19.Le2 Td3 20.Kc5 Td6+ 21.Kc4 Td1 22.Kb3 Td3+ 23.Ka2 Ta3#.

4138. Tritten 1.Tb3 axb4-e3 2.exd6-d5 Rxf8(Rd6)#, 1.Rxe2-f3 hxg5-g4 2.Dd5 Txa6e2#, 1.Rd3 Kxd3(f2) 2.hxg6-f4 Lxh5-g6#. Syklinen Zilahiin se siinä, mutta en oikein näe temaattista yhteyttä; se ei siis mielestäni enää oikein ole tema. (JN) Take&make on hirvittävän vaikea satuehto ratkaistavaksi. Moni potentiaalinen ratkaisija kiittää toimituksen päätöstä, että ratkaisut julkaistaan samassa vihossa kuin tehtävät. Vastaisiko tähän tarvittava aika ratkaisusta saatavaa taiteellista vaikutelmaa? Epäilen. (HHu)

4139. Pitkänen 1.0-0-0 f5 2.Rb4 a5 3.Rh2 axb4 4.Rg4 fxg4 5.a4 bxa3 6.b4 cxb3 7.c4 dxc3 8.d4 exd3 9.Te1 dxe2 10.Td6#.

4140. Pitkänen 1.Rh7 Lxe6 2.Rg5 Lxh3 3.Rxh3 d5 4.Rg5+gxh2 5.Re4 dxe4 6.g4 fxg3 7.f4 exf3 8.e4 exd3 9.Txa4 exd2 10.Ta8+ Kh7 11.Th8+ Kxh8 12.b4 cxb3 13.f7 Kg7 14.f8D+ Kxf8=. Kaksoismaksimummerin käyttö suorissa tehtävissä tuntuu hedelmättömältä, eivätkä nämä kaksi kumoa vaikutelmaa. Kovin vähissä ovat valkeankin vaihtoehdot. (JN) Osa Pitkäsen ohestalyöntiprojektia. (HT)

4141. Pitkänen a) 1.Le2! Ta4 2.0-0 Th4 3.Tf3+ Kg4 4.Tf4+ Kh3 5.Lh5 Txf4 6.Kh1 Ta4 7.Lg4+ Txxg4= b) 1.Th5! Lc8 2.Tg5+ Lg4 3.Tf5 Ld1 4.Lg2 Lh5 5.Tf3+ Lxf3 6.Kf1 La8 7.Kg1 Lxg2=. Oikein mukava tehtävä! Säälä, että h-linjan sotilaita tarvitaan poistamaan a-muodon duaali. Jos mT olisi a-muodossa

g5:ssä, olisi sotilaaton muoto myös duaaliton (1.Le2! Ta5 2.0-0 Th5 3.Tf4 Ta5 4.Tg4+ Kh3 5.Kh1 Th5 6.Lb5 Txb5 7.Tg5 Txxg5=), mutta kieltämättä a-muodon nykyinen ratkaisu on jonkin verran kiinnostavampi. Ja tehtäväpiireissä nyrpistellään kahdelle muutokselle (-Tg5, +Lg4). Tällaisiin asioihin joutuu laattija ottamaan kantaa. (HT) Taloudellinen, kauniisti ratkaisut saatu yhtäpitkiksi (HHu)

4142. Sokka 1.Vh5(+vsh6) 5.Vh1(sh2-4) 12.Va1 14.Va3(sa2) 16.Va1(sa3) 23.Vg2 24.Vxh2(sg2) 27.Vg1xg2 28.Vg3(sg2) 29.Vxg2(sg3) 32.Ve1 35.Vf3 36.Vxg3(sf3) 40.Ve1 43.Vxf3(se3) 46.Vh2 51.Vh7(sh6>h2) 55.Ve860.Vx3(se4) 66.Vg2xh2(sg2) 69.Vg1xg2 71.Vg3xg2(sg3) 78.Vf3xg3(sf3) 85.Ve3xf3(se3) 88.Vh2 92.Vh6(sh5>h2) 97.Ve8 103.Ve2(se3>e5) 107.Vh1 112.Vh6 117.Ve8 124.Ve1(se4>e6) 127.Vh1 132.Vh6 137.Ve8 140.Ve5(se7) 143.Vd6xe6(sd6) 146.Vd5xd6(sd5) 148.Vxe7(sd7) d8D#.

4143. Baier & Dupont 1.f4 h5 2.f5 h4 3.f6 h3 4.fe hg 5.h4 g5 6.h5 g4 7.Rh4 g3 8.Sh3 g1L 9.Lg2 Lb6 10.Lh1 g2 11.h6 g1L 12.h7 Lgc5 13.d4 d5 14.dc d4 15.cb d3 16.Td4 f5 17.e4 d2+ 18.Ke2 f4 19.Dg1 d1T 20.Le3 Td3 21.Rd2 Tb3 22.ab f3+ 23. Kd3 f2 24.Taa4 f1T 25.Rf2 Ta1 26.Rf1 Ta3 27.ba. TTLL-Ceriani-Frolkin sotilaiden tutulla ristiinlyönnillä, joka päästää valkean tornin nopeiten 4. riville. Kaksi ylimääräistä siirtoa; seuraava, 15 siirron ajan samoin etenevä ratkaisu LLRR-yhdistelmällä tulee toimeen yhdellä. Teoreettista estettä ei kai ole, etteikö... (JN) Frolkin korotukset LLTT.: Tarkka korotus mutta todisteet on syöty pois. (HHu)

4144. Baier & Dupont: 1.f4 h5 2.f5 h4 3.f6 h3 4.fe hg 5.h4 g5 6.h5 g4 7.Th4 g3 8.Rh3 g1L 9.Lg2 Lb6 10.Lh1 g2 11.h6 g1L 12.h7 Lgc5 13.d4 d5 14.dc d4 15.Kd2 d3 16.Kc3 d2 17.cb dcR 18.Rd2 Rb3 19.ab f5 20.Taa4 f4 21.Da1 f3 22.Taf4 fe 23.Kb4 e1R 24.c4 Rc2+ 25.Ka4 Ra3 26.ba. Sama alkukuin edellä (LL Frolkin), mutta nyt jatkossa RR Frolkin. Kartoittaa lisää yhtäjohtopelien kuningasteemaa. (HHu)

4145. Valtonen a) 1.cxd1R 2.Re3 3.Rg4 f6#,

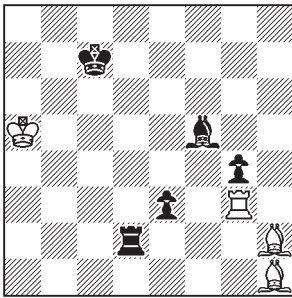
b) 1.cxd1L 2.Lh5 3.Dxf5 Lxf5#, c) 1.cxd1D 2.De2 3.De6+ fxe6#. Korottuneen nappulan kätkeä. Hyvä temaattinen yhtenäisyys. Minulla on mielikuva että Valtonen on ennenkin kunnostautunut tällä alueella.(HHu)

4146. Valtonen 1.cxb4! Täysin en ymmärrä laatijan tarkoitusta, mutta tulee mieleen kysyä, onko maksimivapaa daami hallittu vähemmällä materiaalilla? (JN) 27 x daamin lyönti (HHu)

4147. Valtonen 1.Rf6 2.Tg8 7.e1D 8.De5 9.Rh7 10.Dg7+ Rf7#. Ratsu päästää tornin, torni sotilaan, sotilas daamina ratsun. (JN) Ensimmäisenä ei tule mieleen että tehdään mD!.Pellesiirtoja ristishakilla kiinnitysmallimatti. Miellyttävä rakaistava, kuten muutkin Valtosen tehtävät. (HHu)

4148. Pankratjev 1.Lb8 Te3 (Tf2?) 2.Ka7 Te7#, 1.Tc7 Tf2 (Te3?) 2.Kb6 Tb2#. Mustan 1. siirrossa tapahtuu tukinnan lisäksi linjan ennakoavaus, joka määrää valkean 1. siirron. (TM) Pientä ja näppärää. (HT) Kaksi sotilasta säästyisi, e3.een riittäisi sotilas ja mattiasemat väljenisivät seuraavasti:

4148. Versio Hannu Harkola

4149. Ivunin & Pankratjev 1.Rd4! (1.Ld4?) La7 2.Ke5 Kxg7 3.Le4! (3.Re4?) Lb8#, 1.Ld4! (1.Rd4?) Lb1+ 2.Kd5 axb4 3.Re4! (3.Le4?) La2#. On harmi, että mRc6 tarvitaan myös tukinnanappulana, se syö 1.Rd4?-"houkutuksen" puhtauden. Idea on silti mielenkiintoinen: mustan duaalinvältöt tukinnoissa (e4 ja d4) yhdistettynä valkean L-palusiin. Ks. myös

vertailutehtävät! (TM) Upeasti vL:n paluut ja mR/mL:t tukkivat samoja ruutuja (tämä on etuna verrattuna Efimenkon tehtävään, jossa on kuitenkin toisella tavalla yhtenäinen rakennelma). Harmittaa kuitenkin että axb4 siirrolla on tuplamotiivi. (Janne Syväniemi)

4150. Heinonen 1.Re1 Rg5 2.Rg2 Rxf3 3.Kxf3 Lh5#, 1.Ld2 Lg6 2.Te3 Lxd3+ 3.Kxd3 Rxf4#. Zilahi ja Kniest. Valkea upseeri uhraataankahdessa siirrossa; kaksi eri mattiruutua. Ks. vertailutehtävä! (TM) Helppo kuin mikä, zilahi näkyy kilometrien päähän, mutta hyvä että samassa ratkaisussa. Nagnibidan tehtävässä huono kaksostus. (JS)

4151. Pitkänen 1.Td7 T5g4 2.Rd5 Tb3 3.Kc6 Tc4#, 1.Tb4 Txg6 2.Rc4 Td3 3.Kb5 Td5#, 1.Rc2 Tb3 2.Td5 Tgg3 3.Rd4 Tgc3#. Hauska ratkaisukohta! (TM) Huolimatta kolmannen ratkaisun erillaisuudesta on hienoa että valkoisella sotilaalla on merkitystä myös siinä. (JS)

4152. Pitkänen & Čistjakov 1.- Lb3 2.Ref3 Lg8 3.Ld5 Lh7 4.Ke4 Te6#, 1.- Lxc6 2.Lf5 Lh1 3.Rd3 Tg2 4.Ke4 Te2#. Tutun T/L-patterimatin kriittinen (Lh1&Tg2) ja perikriittinen (Lh7) taloudellinen toteutus.(HT) Valkoiset kaksoishakkimatit tuttuja, mutta eivät ilmeisiä, tällä kertaa peilikuvina 4-rivin suhteen ja mustan pelissä peilianalogiaa e-linjan suhteen.(JS)

4153. Ivunin & Pankratjev a) 1.d5 Lb8 2.De4 Kb7 3.Lf6 Kc7 4.Kf4 g4 5.Ke5 Kd7#, b) 1.Kg5 g4 2.Kf6 g5+ 3.Ke7 g6 4.Lf8 g7 5.Kd8 gxf8D#. Valkean lähetin ja sotilaan tehtävän vaihto, mutta melko kovaan hintaan; kaksostus on väkinäisen tuntuinen.(TM) A-muoto on näppärä sinänsä, b-muoto tuntuu vähän turhalta.(JS)

4154. Pitkänen 1.Rh5 g3 2.Rf4 gxf4 3.Lf5 fxe5 4.Lc8 e6 5.Lb7 e7+ 6.Kc8 e8D#, 1.Rf5 g4 2.c3 gxf5 3.c2 Kb2 4.c1T f6 5.Td1 f7 6.Td7 f8D#. Kaksi miellyttävän erilaista excelsiormanööverä yhdessä muodossa. Yksikään siirto ei toistu. Hyvä tehtävä! (HT) Viiden ja kuuden siirron excelsiorit daamikorotuksilla, kiinnostava tutkielma (JS)

4155. Pankratjev & Geršinski 1.- b4 2.h5

b5 3.h4 b6 4.h3 b7 5.h2 b8R 6.h1R Rc6 7.Rf2 Rd4#. Tämä lieneekin ”100 dollarin teeman” inspiroima... (TM) Hankala laadittava sivuratkaisuvaaran takia.(HT) Musta ja valkea excelsior ratsukorotuksilla, liian suoraviivaista (JS)

Persson 1.d3 Rg3 2.e4 Rxf5#; 1.Td3 Rd2 2.Le4 Rc4#; 1.R4d3 Rc3 2.Te4 Rxd5#; 1.R2d3 Rf2 2.De4 Rxc4#. Pascale Pietin tehtävä 3903 (*Tehtäväniekka* 4–5/2012) innosti Unto Heinosen laatimaan samasta aiheesta 4-kertaisen esityksen. Hän arveli kuitenkin että lopputulos olisi edelletty. Näin todella onkin, ja Perssonin tehtävä on moneen kertaan plagioitu.

4-kertaiset tukinnat (tässä d3:ssa ja e4:ssä) vaativat ikävä kyllä väistämättä ainakin yhden valkean tukesotilaan rajoittamaan ratsun liikkumista. On mielenkiintoista, että suurin osa laatioista on pitänyt 4-kertaista päästöä parempana kuin valkean turhakosotilaan säästöä. Perssonin tehtävän ratkaisu olisi sama, jos vKb1→a1 tai sitten vKb1→d6 (-vsd6). Pietin tehtävässäkin vK voisi olla ratkaisun kannalta vaikka h1:ssä. Toisaalta, koska joka tapauksessa ainakin yksi vs tarvitaan, miksipä ei saman tien käytettäisi kahta, kun saadaan bonuksena vK:lle ”virtuaalista” käyttöä.

McDowell 1.Tc4 Lh2 2.Kd4 Ke6 3.Rc3 Lg1#; 1.Rd4 La2+ 2.Ke4 Kd6 3.Rf3 Lb1#. Tässä täysosumassa kristalloituu vL-paluuvuortelu. Äärimmäisen taloudellisuuden lisäksi on upeaa, miten yksinkertaisen näppärästi mR määrittelee vK:n paikan tuottaen ihanematit.

Efimenko 1.Rf3 La2(A) 2.Ke4 La7(B) 3.f4 Lb1#; 1.Rf6 La7(B) 2.e4 La2(A) 3.Ke5 Lb8#. ”Valkokuninkaaton“. Helpon näköisesti luontuvat tässäkin toistomatit. Täytyy tietysti muistaa näitä taloudellisia esityksiä ihaillessa, että Ivunin & Pankratjev -kaksikon koneistoon tarvitaan enemmän osia.

Nagnibida a) 1.Ld7 Rg5+ 2.Ke5 Lxd6+ 3.Kxd6 Rf7#; b) 1.Lc4 Rxd4 2.Kxd4 La3 3.Te4 Lb2#.

Tämän voisi muuten esittää myös yhdessä muodossa: mLe7→e3, +mse7 (3+10). Heinosen tehtävässä ei tarvitse spekuloida tällaista, sillä minkä tahansa ms:n siirtäminen mTf3:n viereltä (esim. g3:n ja c3:n välillä) johtaisi kärytyksiin.

Zilahi ja Kniest, ja kaksi mattiruutua, kuten Heinossellakin. Tässä tapauksessa kuitenkin uhraus yhdessä siirrossa, kaksi siirtoa matittavalla upseerilla. Kahden eri mattiruudun käyttö lisää mustan tukkeen tarvetta. Läpikahlatun R+L-Zilahi & Kniest -materiaalin perusteella Unton tehtävä läpäisee edeltäjätestin.

4156. Heimonen 1. Kh7 Db1+ 2.Kh8 Db2 3.a8D+Kf7 4.Db7+! Dxb7 5.g8D+Kf6 6.Dg7+ Dxc7+ 7.hxc7 voittaen tai 1.- De4+ 2.Kh8 Dd4 3.a8D+ Kf7 4.Dd5+ Dxd5 5.g8D+ voittaen.

Tämän miellyttävän pikku tehtävän perusidea on hyvä: valkea voittaa kolmella sotilaalla mustan daamia ja ratsua vastaan! Harmi, että tehtävän molemmissa muunnelmassa on duaaleja: muunnelmassa 1.- Db1+ 2.Kh8 Db2 3.a8D+ Kf7 voittaa myös 4.Da2+ (4.- Dxa2 5.g8D+) ja muunnelmassa 1.- De4+ 2.Kh8 Dd4 3.a8D+ Kf7 voittaa myös 4.Da7+ kuten päämuunnelmassa: 4.- Dxa7 5.g8D+ Kf6 6.Dg7+ Dxc7+ 7.hxc7. Molemmat dualit voidaan poistaa lisäämällä kuvioasemaan mse6, jolloin tehtävän ratkaisu voidaan kirjoittaa näin: 1.Kh7! Db1+ 2.Kh8 Db2 3.a8D+ Kf7 4.Db7+! Dxb7 5.g8D+ Kf6 6.Dg7+ Dxc7+ 7.hxc7 voittaen; 1.- De4+ 2.Kh8 Dd4 3.a8D+ Kf7 4.Da7+! Dxa7 5.g8D+ Kf6 6.Dg7+ jne. voittaen. Toistouhraukset. Tähänkin muotoon jää se harmillinen puute, että puolustus siirron 2.- De5 ja siirtojen 3.a8D+ Kf7 jälkeen valkea voittaa kolmella (!) eri siirrolla, 4.Df8+/Df3+/Da7+, kaikissa jatkona kauniisti 4.- Kg6 5.Dxf2 Kxh6 6.Dh4+ Kg6 7.Dg3+!. Pieni haaste laatijalle & lukijoille: saatteko poistettua 4. siirron dualit? (Nämä kommentit ovat kooste kolmikron PP, HHu ja HT viestinvaihdosta.)

Summary

Our cover problem is the first of its kind: the First Finnish Chess Problem of the Year. The decision to establish this recognition was made in the end of last year. Henry's problem, with solution, as well as the problems ranked 2nd and 3rd are on pp. 15–16.

The annual meeting of our society took place on February 22, 2014. The most significant decisions were that Hannu Harkola was elected as the new Treasurer and the solving competition of our magazine will not continue. The latter means that the solutions will be published in the same issue with the original compositions. The main reasons for this are the decreasing number of solvers and the wish to have more up-to-date information in our magazine. We sincerely hope that this will not decrease the interest in our magazine and the original compositions, on the contrary! The report of the annual meeting, the report of activity in 2013 and financial data are on pp. 4–7.

The Finnish Championship of Solving of Chess Problems was held a few hours before the annual meeting. There were 17 solvers competing with most of Finnish top solvers present. The result and report by the winner Kari Karhunen are on p. 8, the problems and their solutions on pp. 9–10. Remarkably, Hannu Harkola achieved his first medal in these solving events and his second ever in any national championships. As you surely knew, he was the otb Finnish Junior Champion in 1961, which is some time ago!

The award of three-movers, published in TN in 2012–2013, is on p. 11. Unfortunately, the judge Hans Gruber did not have too many problems to be judged – please make a difference to this situation for the future by contributing originals to the column editor.

Announcements to the European Championship in Solving and to the World Congress of Chess Composition are on p. 12.

The report on the recently concluded ISC, International Solving Contest, starts from this page and ends on p. 15.

Paha pähkinä, Tough Nut to Crack, is on the p. 16. The composers are well known Grandmasters of Composition and they have produced a potentially tricky 4#, or what is your opinion?

The Study of the Year is an international recognition and this year the honours go to the Israeli chess professional with his 2nd Prize winner from the Jan Timman 60 JT. This most enjoyable study can be found on p. 16, where is also the invitation to the spring meeting of our society, to take place in April 12–13, 2014. If you are interested, please contact the secretary of ST.

On the next pages Grandmaster solver Kari Valtonen continues his research on the Nowotny theme with a comprehensive selection of examples. There is plenty of enjoyable and educative text available on pp. 18–25.

The report on the annual autumn meeting of ST in 2013 is on p. 26. The quick composing competition was for any kind of problems showing the exchange of places of two pieces, not Pawns, of the same colour. The winner by Terho Marlo shows the theme thrice in an interesting way. On the same report we have the first problem by Vilka Sipilä, showing the same theme. Vilka is an otb IM and has won the Finnish Championship in over-the-board play.

The original compositions columns start on p. 27. As mentioned earlier, the solving competition does not continue, which means that we will publish the solutions of the last issues of the year 2013 in this and future TN issues, as well as the solutions to originals published in the respective issue. Here, the solutions with comments to this issue's originals are on pp. 41–46.

The next issue is due to appear before the start of the summer.

Janne Syväniemi ja kiertopalkinto

Henry Tanner esittelee
vuoden suomalaistehtävää

